

**Plán péče
o přírodní památku**

BAŽANTNICE V SATALICÍCH

**na období
2021–2030**

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

OBSAH

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	4
1.1 Základní identifikační údaje.....	4
1.2 Údaje o lokalizaci území	4
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	4
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	5
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	5
1.6 Kategorie IUCN.....	5
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	6
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	6
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	6
1.8 Cíl ochrany	7
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	8
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	8
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	8
2.1.2 Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů	15
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	18
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	18
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	21
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	21
2.4.1 Základní údaje o lesích.....	23
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	24
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	24
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky.....	24
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	24
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	25
3. Plán zásahů a opatření.....	26
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	26
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání.....	26
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	31
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	31
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	31
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	32
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	32
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	32
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	32
4. Závěrečné údaje	33
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností) ...	33
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	33
4.3 Seznam používaných zkratk	34
4.4 Plán péče zpracoval.....	35
5. Přílohy.....	36

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	2407
kategorie ochrany:	PP (přírodní památka)
název území:	Bažantnice v Satalicích
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	Vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo školství, věd a umění
číslo předpisu:	91.629/51-IV/5
datum platnosti předpisu:	27. 3. 1951
datum účinnosti předpisu:	23. 4. 1951

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Hl. m. Praha
okres:	Hl. m. Praha
obec s rozšířenou působností:	Praha
obec s pověřeným obecním úřadem:	Praha
obec:	Praha
katastrální území:	Satalice

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

A) Vlastní chráněné území

Katastrální území: 746134 Satalice

(zdroj: <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
924		trvalý travní porost		523	4106	4106
925		lesní pozemek		500	154796	154796
Plocha celkem:						158902

B) Ochranné pásmo chráněného území

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle §37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ. Plocha ochranného pásma dle ÚSOP činí 37,5350.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	15,4796			
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	0,4106			
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	15,8902	8,7690 (dle ÚSOP)		

Přehled výměr z různých zdrojů

Přehled výměr z různých zdrojů (ha)		
	výměra CHÚ	výměra ochranného pásma
vyhlášovacím dokument	15,6796	–
GIS (MHMP)	15,9031	8,7711
katastr nemovitostí	15,8902	–
oficiální údaj dle ÚSOP	15,8883	8,7690

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: – ne
 chráněná krajinná oblast: – ne
 jiný typ chráněného území: – ne

Natura 2000

ptačí oblast: – ne
 evropsky významná lokalita: – ne

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

„Ochrana porostu, ptactva a drobného živočišstva“

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L3.1 Hercynské dubohabřiny (<i>Melampyro nemorosi-Carpinetum</i>)	100 % (cca 15,5) ha	Lesy s převahou dubu (<i>Quercus</i> sp.) a habru (<i>Carpinus betulus</i>). Jedná se o cca 200 let starý les na plošině severně od Satalic se silným zápojem stromového a především keřového patra	a

Poznámka k zařazení společenstev: současný charakter společenstev naznačuje přechod ke sušší variantě střemchové jaseniny (*Pruno-Fraxinetum*; L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy)

Současná společenstva je však obtížné jednoznačně zařadit.

* kód předmětu ochrany:

- a – předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ
- b – předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)
- c – další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (vizte i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

Předmětem ochrany z titulu vyhlášení jsou jak lesní porosty, tak živočichové, resp. bezobratlí a ptáci, tj. všechny složky ekosystému.

To znamená jak zachování lesních porostů s přirozenou dynamikou, jejich věková, výšková a prostorová diferenciaci, přirozené druhové složení, zachovávání starých stromů (zvláště dubů) jako ekologické kostry porostů, dostatečné množství mrtvého dřeva stojícího a ležícího, tak i vytváření vhodných podmínek pro rozvoj fauny – ptáků a zvláště bezobratlých živočichů s důrazem na saproxylické druhy.

Prioritním zájmem ochrany přírody je tedy nalézt rovnováhu těchto předmětů ochrany.

V území je velmi hodnotná entomofauna, především brouci vývojově vázaní na dřevo stromů, z území je uváděno několik prvních nálezů pro Českou republiku.

Je to také příklad vývoje druhotného lesa na pseudočernozemi české starosídelní oblasti, příklad migrace lesních druhů na různě starých zalesněných plochách.

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L3.1 Hercynské dubohabřiny (<i>Melampyro nemorosi-Carpinetum</i>)	Zachování společenstva minimálně na stávající rozloze s výskytem typických druhů bez druhů invazních	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému přirozené druhové složení a přítomnost vývojových fází ekosystému přítomnost mrtvého dřeva nízké zastoupení invazních a ruderalizujících druhů

2. ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní památku Bažantnice v Satalicích tvoří rozsáhlý lesní komplex mezi městskými částmi Satalice a Vinoř. S přírodní rezervací Vinořský park je spojena ochranným pásmem, v němž jsou zahrnuty polní pozemky a krajinářsky velmi významné jírovcové aleje. Společně tak tvoří zachovalý segment komponované barokní krajiny, jeden z posledních celků v silně antropicky destruované krajině Jenštejské plošiny.

Květena této oblasti patří k fytogeografickému okresu 10. Pražská plošina, podokresu 10a. Jenštejská tabule. Projevují se zde již slabé vlivy středního Polabí (např. přítomnost druhu *Circaea lutetiana*). Jiné charakteristické prvky Jenštejské plošiny (SKALICKÝ 1985), se ve zkoumaném území neuplatňují, tj. společenstva svazu *Cirsio-Brachypodium pinnati* či teplomilná nelesní společenstva na spraši.

KLIMATICKÉ POMĚRY & GEOMORFOLOGIE

Klimatická oblast	mírně teplá, mírně suchá podoblast B2
Minimální nadmořská výška (m):	264
Maximální nadmořská výška (m):	273
Průměrné roční teploty	8,4 °C
Průměrné roční srážky	528 mm

GEOLOGIE & PEDOLOGIE

Geologicky je území tvořeno sprašovým pokryvem s hlubokými sprašovými půdami typu hnědozemí a zhnědlých černozemí, pod tímto pokryvem se nachází horniny svrchní křídly, zvláště cenomanské pískovce.

POTENCIÁLNÍ PŘIROZENÁ VEGETACE ÚZEMÍ

Pojem potenciální přirozená vegetace znamená vegetaci, která by pokrývala území v případě, že by nebylo ovlivněno činností člověka. Mapovaná skladba vegetace je optimálním cílovým stavem, který je v rovnováze s abiotickými podmínkami prostředí, proto jde o výchozí data pro návrh druhové skladby dřevin pro přírodě blízké lesní porosty.

Rekonstrukci přirozené vegetace na území Hlavního města Prahy provedli MORAVEC, NEUHÄUSL & al. (1991). Podle ní by se v hranicích současné přírodní památky nacházela černýšová dubohabřina typická (*Melampyro nemorosi-Carpinetum typicum* – MČt). Zpravidla se jedná o dubohabrové háje s příměsí náročnějších listnáčů (lípy srdčité, javorů, jasanů aj.) a s převahou mezofilních druhů v bylinném patře. Černýšová dubohabřina představuje klimaxovou vegetaci na středně vlhkých, mezo až eutrofních půdách hnědozemního typu v nížinách a v pahorkatinném stupni České vysočiny.

Současný stav přírodní památky spíše napovídá tomu, že **potenciální vegetace** chráněného území je střemchová jasanina (*Pruno-Fraxinetum* – PF; cf. KUBÍKOVÁ 1992), resp. sušší varianta *Pruno-Fraxinetum*, na přechodu k *Melampyro nemorosi-Carpinetum*. Jedná se o jasanový nebo olšovo-jasanový luh širokých rovinatých niv menších řek a potoků vázaný na glejové půdy s pomalu proudící podzemní vodou v pahorkatinném, zřídka až podhorském stupni. Na struktuře porostů se velmi výrazně podílejí druhy stromového, keřového a bylinného patra; role mechového patra je většinou zanedbatelná. Dominantní dřevinou střemchových jasanin je jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), ve vlhčím křídle asociace převládá olše lepkavá (*Alnus glutinosa*). Téměř pravidelně bývá přimíšen dub letní (*Quercus robur*), popř. střemcha obecná (*Prunus padus*), řidčeji javor mléč (*Acer platanoides*) nebo lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Druhově velmi pestré keřové patro tohoto společenstva bývá velmi silně vyvinuto, s vysokou pokryvností. Nejvyšší stálosti a dominance zde dosahuje střemcha obecná (*Prunus padus*), brslen evropský (*Euonymus europaeus*), srstka angrešt (*Ribes uva-crispa*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a bez černý (*Sambucus nigra*). Časté jsou též javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor mléč (*Acer platanoides*), rybíz červený (*Ribes rubrum*), svída krvavá (*Cornus sanguinea*), líska obecná (*Corylus avellana*) a lípa srdčitá (*Tilia cordata*).

Také bylinné patro je druhově velmi pestré. Jeho nejdůležitějšími prvky jsou druhy svazu *Alno-Ulmion*, řádu *Fagetalia* a průvodní nitrofilní druhy. Diferenciálními druhy asociace jsou válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), krabilice zápašná (*Chaerophyllum aromaticum*), z dřevin brslen evropský (*Euonymus europaeus*), rybíz červený (*Ribes rubrum*) a srstka angrešt (*Ribes uva-crispa*).

SOUČASNÁ VEGETACE A FLÓRA CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ (průzkum v r. 2020)

Jedná se o cca 200 let starý les na plošině severně od Satalic. Z dřevin se zde uplatňuje:

<i>Acer platanoides</i>	<i>Fagus sylvatica</i>
<i>Acer pseudoplatanus</i>	<i>Fraxinus excelsior</i>
<i>Carpinus betulus</i>	<i>Quercus robur</i>
<i>Corylus avellana</i>	<i>Tilia cordata</i>
<i>Crataegus</i> sp.	<i>Ulmus glabra</i>
<i>Euonymus europaeus</i>	

Kvůli silnému zapojení stromového, a především keřového patra (včetně zmlazení stromů), je zde značně chudý hájový podrost:

<i>Brachypodium sylvaticum</i>	<i>Polygonatum multiflorum</i>
<i>Campanula trachelium</i>	<i>Rubus fruticosus</i> agg.
<i>Carex sylvatica</i>	<i>Rubus idaeus</i>
<i>Festuca gigantea</i>	<i>Scrophularia nodosa</i>
<i>Geranium robertianum</i>	<i>Stachys sylvatica</i>
<i>Hedera helix</i>	<i>Stellaria nemorum</i>
<i>Lapsana communis</i>	

Z fytogeografického hlediska je pozoruhodný výskyt čarovníku pařížského (*Circaea lutetiana*). Na lesní loučce v západní polovině se uplatňují na světlo náročnější luční druhy:

<i>Achillea millefolium</i>	<i>Heracleum sphondylium</i>
<i>Alchemilla vulgaris</i>	<i>Hypericum perforatum</i>
<i>Anthriscus sylvestris</i>	<i>Lolium perenne</i>
<i>Ajuga reptans</i>	<i>Lysimachia nummularia</i>
<i>Bellis perennis</i>	<i>Myosoton aquaticum</i>
<i>Crepis biennis</i>	<i>Prunella vulgaris</i>
<i>Dactylis glomerata</i>	<i>Rumex obtusifolius</i>
<i>Deschampsia cespitosa</i>	<i>Securigera varia</i>
<i>Fragaria vesca</i>	<i>Silene latifolia</i>
<i>Geranium pratense</i>	<i>Trifolium repens</i>

Především podél cest a na narušovaných plochách se uplatňují rudерální druhy:

<i>Aegopodium podagraria</i>	<i>Persicaria lapathifolia</i>
<i>Arctium lappa</i>	<i>Picris hieracioides</i>
<i>Arctium tomentosum</i>	<i>Plantago major</i>
<i>Artemisia vulgaris</i>	<i>Poa annua</i>
<i>Ballota nigra</i>	<i>Polygonum aviculare</i>
<i>Calamagrostis epigejos</i>	<i>Potentilla reptans</i>
<i>Chaerophyllum temulum</i>	<i>Ranunculus repens</i>
<i>Chelidonium majus</i>	<i>Rubus caesius</i>
<i>Chenopodium album</i>	<i>Sambucus nigra</i>
<i>Cirsium arvense</i>	<i>Setaria viridis</i>
<i>Cirsium vulgare</i>	<i>Sisymbrium loeselii</i>
<i>Crepis foetida</i>	<i>Solanum nigrum</i>
<i>Echinochloa crus-galli</i>	<i>Sonchus asper</i>
<i>Fallopia convolvulus</i>	<i>Symphytum officinale</i>
<i>Galeopsis tetrahit</i>	<i>Taraxacum sect. Ruderalia</i>
<i>Galium aparine</i>	<i>Tripleurospermum inodorum</i>
<i>Geum urbanum</i>	<i>Urtica dioica</i>
<i>Hordeum murinum</i>	<i>Verbascum lapsus</i>
<i>Lactuca serriola</i>	<i>Verbena officinalis</i>
<i>Lamium album</i>	<i>Viola arvensis</i>
<i>Lavatera thuringiaca</i>	

Seznam druhů invazivních (I), vysazených (V) či zplanělých (Z) cévnatých rostlin zaznamenaných v území roce 2020:

<i>Ailanthus altissima</i>	I
<i>Conyza canadensis</i>	I
<i>Erigeron annuus</i>	I
<i>Galinsoga quadriradiata</i>	I
<i>Impatiens parviflora</i>	I
<i>Juncus tenuis</i>	I
<i>Oxalis dillenii</i>	I
<i>Solidago canadensis</i>	I
<i>Viola odorata</i>	I
<i>Abies alba</i>	V
<i>Cerasus avium</i>	V
<i>Juglans regia</i>	V
<i>Stipa tenuissima</i>	V
<i>Clematis vitalba</i>	Z
<i>Galeobdolon argentatum</i>	Z
<i>Lonicera tatarica</i>	Z
<i>Ribes uva-crispa</i>	Z
<i>Symphoricarpos albus</i>	Z
<i>Vinca minor</i>	Z

Popis vegetace z dřívějších průzkumů PP Bažantnice v Satalicích

(dle SALVIA 2009, DOSTÁLEK 1999)

Současné vegetaci chráněného území se podrobněji věnovala KUBÍKOVÁ (1992). Na základě zapsaných fytocenologických snímků a na základě předpokládané potenciální vegetace řadí porosty v rovinném terénu Satalické bažantnice do společenstva *Pruno–Fraxinetum* – jedná se o prameništní oblast, dobře zásobenou podzemní vodou. DOSTÁLEK & kol. (1999) upřesňují, že se jedná o sušší variantu na přechodu k *Melampyro-Carpinetum*.

Lesní porosty jsou složeny ze starých exemplářů dubů (*Quercus* sp.), lip (*Tilia* sp.), javorů (*Acer* sp.), zbytků buku lesního (*Fagus sylvatica*) a jasanu ztepilého (*Fraxinus excelsior*), které postupně dožívají. Na základě měření, které uskutečnila VALEŠOVÁ (1981), bylo na přelomu 70. a 80. let 20. století v Satalické bažantnici tento počet starých stromů o obvodu kmene kolem 300 cm: dub letní – 23 exemplářů, buk lesní – 6 exemplářů, javor klen – 4 exempláře, jasan – 5 exemplářů, javor mlč – 1 exemplář, habr – 1 exemplář, lípa malolistá – 1 exemplář a vrba bílá – 2 exempláře.

KUBÍKOVÁ (1991) dále uvádí, že jsou tyto stromy roztroušeny v celém porostu a ukazují na druhové složení, ve kterém byla kdysi, zhruba před 200 lety, bažantnice založena. V této kostře porostu, který nebyl zřejmě v pozdější době příliš intenzivně pěstován a kde nebyly prováděny žádné cílevědomé zásahy od konce druhé světové války (dřevo je totiž znehodnoceno zarostlými štěpinami granátů po náletu z konce války), probíhá v podstatě přirozená sukcese. Pro tento pochod disponuje však příroda jen malým počtem druhů, jež se mohou uplatnit, ať již proto, že jejich diaspory nejsou přítomny, či současné podmínky stanoviště nepřipustí jejich klíčení a růst. V porostu probíhá přirozená obnova především javoru kleny (*Acer pseudoplatanus*), javoru mlče (*Acer platanoides*), jasanu (*Fraxinus excelsior*), jako druhů stínomilných, zatímco světlomilný dub (*Quercus* sp.) se prakticky nezmlazuje. Z keřů dobře zmlazuje bez černý (*Sambucus nigra*) a zejména srstka angrešt

(*Ribes uva-crispa*), která místy zcela ovládá porost a o jejíž rozšíření se postarali kdysi místní myslivci jako o kryt pro bažanty.

Keřové patro tvoří bez černý (*Sambucus nigra*), srstka angrešt (*Ribes uva-crispa*), růže (*Rosa* sp.), hlohy (*Crataegus* sp.), střemcha (*Prunus padus*), svída (*Cornus sanguinea*), třešň ptačí (*Prunus avium*), brslen (*Euonymus europaea*), líska (*Corylus avellana*), břečťan (*Hedera helix*), rybíz červený (*Ribes rubrum*) a mladé exempláře javoru mléče (*Acer platanoides*), javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*), jasanu (*Fraxinus excelsior*), méně buku (*Fagus sylvatica*), dubu letního (*Quercus robur*), modřínu (*Larix decidua*), akátu (*Robinia pseudoacacia*) a vzácně ořešáku (*Juglans regia*), jilm habrolistý (*Ulmus minor*) a rybíz alpský (*Ribes alpinum*). Jednoznačně převládá srstka angrešt (*Ribes uva-crispa*), javory (*Acer platanoides*, *A. pseudoplatanus*), dále se významně místy uplatňuje bez černý (*Sambucus nigra*) a některé další druhy.

Vzhledem k tomu, že kontinuita lesních porostů zde byla přerušena na velmi dlouhou dobu, je zastoupení bylinných druhů poměrně chudé a současný lesní porost z velké části postrádá typické lesní druhy. Převládají nitrofilní druhy (což je ale jinak pro lužní lesy charakteristické). Z běžně rozšířených druhů v chráněném území je možné jmenovat např. netýkavku malokvětou (*Impatiens parviflora*), bršlici kozí nohu (*Aegopodium podagraria*), zvonek kopřivolistý (*Campanula trachelium*), čistic lesní (*Stachys sylvatica*), kerblík lesní, válečku lesní (*Brachypodium sylvaticum*) nebo např. čarovník pařížský (*Circaea lutetiana*), vyskytující se hojněji nejbliž v Polabí. Větší spektrum druhů se objevuje v ojedinělých lučních porostech a na místech prosvětlených pasek, kde dochází k obnově lesních porostů.

DOSTÁLEK & al. (1999) uvádí další druhy charakteristické pro hájovou květenu v jarním aspektu: orsej jarní hlíznatý (*Ficaria verna* subsp. *bulbifera*), violka divotvárná (*Viola mirabilis*), violka lesní (*V. reichenbachiana*), violka Rivinova (*Viola riviniana*), kříženec violky divotvárné a violky lesní (*V. x perplexa*), zběhovce plazivý (*Ajuga reptans*), křivatec žlutý (*Gagea lutea*), křivatec luční (*G. pratensis*), křivatec nejmenší (*Gagea minima*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), pitulník žlutý (*Galeobdolon luteum*), kaprad' rozložená (*Dryopteris dilatata*), ostřice lesní (*Carex sylvatica*), v ochranném pásmu i bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), které na jaře dosahují velké pokryvnosti, ačkoli počet druhů je nižší. Šíří se zde také zplanělá sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*). Většina těchto druhů (až na violky – *Viola* sp. a ostřici lesní – *Carex sylvatica*) nebyly s ohledem na pozdní zadání plánu péče již zaznamenány, nicméně nepochybně se zde nadále vyskytují.

Nelesní vegetace na dvou drobných enklávách a na světlinách u cest patří jednak k běžným typům synantropních travníků (zejm. *Prunello-Plantaginetum*), jednak k nitrofilním lemovým společenstvům tř. *Galio-Urticetea*.

Aktuální seznam druhů zde zaznamenaných v roce 2020 je v příloze na konci plánu péče.

Z hub se vyskytuje bohatá dřevní mykoflóra na ležících větvích a kmenech listnáčů. Z chorošů byla minulými průzkumy (SALVIA 2009) pozorována velmi vzácná vytrvalá lesklokorka Pfeifferova (*Ganoderma pfeifferi*), která zničila starý buk a rovněž parazitický, jednoleté plodnice tvořící, rezavec dubový (*Inonotus dryadeus*), který byl nalezen na bázi živého starého kmene dubu. Z hojných chorošů ještě uváděna outkovka rumělková (*Pycnoporus cinnabarinus*) a outkovka francouzská (*Trametes gallica*; KUBÍKOVÁ & al. 2005). Byl zaznamenán výsky vatovce obrovského (*Langemannia gigantea*; DOSTÁLEK & al. 1999).

ZOOLOGIE

PP Bažantnice v Satalicích je spolu s jírovcovou alejí a PR Vinořský park mimořádně významným refugiem biodiverzity vázané na staré stromy a mrtvé dřevo (tzv. saproxylické organizmy), kam spadá většina zachycených ohrožených a chráněných druhů. Zřejmě jde o nejvýznamnější refugium saproxylické fauny na území Prahy. Významná je ale také fauna bezlesí, jak ukazují nálezy dle Červeného seznamu ohrožených a také zákonem chráněných brouků zlatohlávka huňatého a chrobáka ozbrojeného.

PP Bažantnice v Satalicích spolu s nedalekou PR Vinořský park tvoří jeden přírodní komplex, izolovaný od podobných stanovišť. Některým mobilnějším organismům může jako migrační koridor sloužit údolí

Vinořského potoka, které propojuje zájmové území s korytem Labe. Populace většiny méně pohyblivých organismů jsou ale na území přírodního komplexu PP Bažantnice v Satalicích a PR Vinořský park velmi pravděpodobně izolované. Organismy, které z území vymizí, budou mít jen velmi malou šanci na návrat. (SCHNEIDER 2012)

Na udržení diverzity i abundance fauny bezobratlých má velký význam propojenost jednotlivých refugií jejich výskytů a v případě PP Bažantnice v Satalicích, vzhledem její izolovanosti, obzvlášť. Významným krajinným prvkem, který zásadně ovlivňuje diverzitu saproxylických i mnoha dalších organismů jsou v nejbližším okolí PP aleje. Vzhledem k výše rozvedenému významu volně rostoucích stromů pro biodiverzitu jsou aleje nejen migračním koridorem, ale v mnoha případech také zřejmě hlavním habitatem ohrožených druhů zjištěných v PP Bažantnice. Mimořádně cenná je zejména alej starých jírovců spojující PP Bažantnice s Vinořským parkem (parcely 919 a 920). U mnoha stromů v této aleji byl z bezpečnostních důvodů samozřejmě nezbytný výrazný ořez (většina jedinců vykazuje známky ořezu kdysi v minulosti; poslední ořez odhadem na přelomu let 2012–2013), nicméně jírovce jej vcelku dobře zvládají a je žádoucí snažit se žijící stromy co nejdéle zachovat. Mnoho stromů v aleji je dutých a/nebo nabízí obnažené dřevo. Zdravotní stav mnoha stromů není ideální, nicméně při vhodné péči (postupný ořez, snížení těžiště, likvidace buřene a náletu v jejich bezprostředním okolí) mohou žít ještě dlouho.

Tato alej ale není jedinou alejí v okolí PP Bažantnice. Srovnání leteckých snímků z 50. let minulého století a ze současnosti ukazuje, že komplex alejí kolem cest a silnic v okolí PP – sestávající z aleje u Mladoboleslavské cesty (mezi Kbely a Vinoří), Vinořské cesty (mezi Satalicemi a Vinoří) a cestami mezi PP Bažantnice a PR Vinořský park – byl za posledních 70 let své existence značně ochuzen. Jeho obnova by, mimo jiné, výrazně prospěla mnoha saproxylickým organismům vyžadujícím osluněné nebo volně rostlé stromy v přilehlých ZCHÚ. Tyto totiž zejména v PP Bažantnice s úbytkem mohutných starých stromů rychle ztrácejí životní prostor. (SCHNEIDER 2012)

Dřívější průzkumy fauny PP Bažantnice v Satalicích (dle SALVIA 2009, DOSTÁLEK 1999)

Území je refugiem lesní fauny. Z měkkýšů zde žijí např. citliví lesní plži *Semilimax semilimax*, *Acanthinula aculeata*, *Vitrea contracta*.

Výskyt brouků pralesního charakteru, vázaných na staré stromy a jejich dutiny, jako např. kovařík *Ludius ferrugineus*, někteří nosatcovití (*Acalles echinatus* a *A. commutatus*) dokládající kontinuální trvání lesa (území bylo historicky odlesněno [vizte výše nízké druhové zastoupení bylinných druhů], je možné, že ne zcela a mikropopulace nosatcovitých přežila; pozn. autorů plánu), žije zde i vzácný střevlíček *Laemostenus terricola* (vázaný na zemní dutiny) a vzácní střevlíci *Leistus rufescens*, *Nebria brevicollis*, *Trechus obtusus* a *Badister lacertosus*. Zajímavý je výskyt střevlíkovitých rodu *Dromius* a *Calodromus*, vázaných na staré stromy. Řada velmi vzácných druhů byla zjištěna z jiných čeledí, zejména z drabčíkovitých – v mnoha případech šlo o první nálezy v Praze a jedny z prvních v Čechách nebo tehdejší Československu. Z tohoto hlediska je lokalita srovnatelná s horskými pralesními rezervacemi typu Boubína a v rámci Prahy unikátní. Jde zejména o druhy vázané na staré stromy (např. *Quedius brevicollis*, *Q. maurus*), mravence (např. *Oxyptoda spectabilis*, *Aleochara cuniculus*) a na vlhké biotopy (*Gymnusa variegata*).

SCHNEIDER (2012) v průzkumu brouků v území PP a přilehlé jírovcové aleje vedoucí k PR Vinořský park uvádí celkem 203 druhů brouků (dalších 90 je z literárních údajů). Z toho 20 druhů je uvedeno v Červeném seznamu České republiky: Bezobratlí (FARKAČ, KRÁL, ŠKORPÍK 2005) a 10 druhů je zákonem chráněno. Z nich roháč obecný je rovněž evropsky významným druhem chráněným Směrnicí o stanovištích.

Kravec *Anthaxia nitidula*, střevlíček *Dromius quadrimaculatus*, nosatčík *Protopion fulvipes*, lesan lodičník *Lymexylon navale*, *Nosodendron fasciculare*, *Onthophagus fracticornis*, *Valgus hemipterus* a *Neomida haemorrhoidalis* byli zjištěni pouze v jírovcové aleji spojující Bažantnici s Vinořským parkem.

Tři druhy uvedené v červeném seznamu – tesařík *Leioderus collari* a drabčici *Hesperus rufipennis* a *Quedius truncicola* – byly nalezeny ve Vinořském parku. Vzhledem k jejich stanovištním požadavkům a propojení jírovcové aleje a PR Vinořský park s PP Bažantnice v Satalicích je prakticky jisté, že se tyto druhy vyskytují také v Bažantnici.

Průzkum motýlů zjistil 248 druhů, a to i některé vzácné (např. vakonoš *Proutia betulina*, vázaný na břízu) a neobvykle velký počet druhů vázaných svým vývojem na odumřelou organickou hmotu, včetně v ptačích hnízdech se vyvíjejícího mola *Tinea semifulvella*, makadlovky *Carpatolechia fugitivella* a můry *Herminia tarsicristalis*. Žije zde i ustupující píďalka *Abraxas grossulariatus*. Z pavouků zde byl zjištěn např. kontrastně zbarvený běžník *Synaema globosum* a listovník *Philodromus dispar* (VESELÝ 1990, DVOŘÁK 1963 in DOSTÁLEK & al. 1999; KUBÍKOVÁ & al. 2005).

V přírodní památce žijí některé relativně běžné druhy plazů a obojživelníků. Satalická bažantnice je významná z hlediska migračních rozptylů v jarním, postreprodukčním i hibernačním období. Zjištěn byl skokan hnědý (*Rana temporaria*), ropucha zelená (*B. viridis*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*) a užovka obojková (*Natrix natrix*; KEROUS 1996).

Celý areál je bohatý na hajní a lesní druhy ptáků, jako např. žluva hajní (*Oriolus oriolus*), datel černý (*Dryocopus martius*), strakapoud velký (*Dendrocopos major*). Z drobných pěvců mezi jinými dlask obecný (*Coccothraustes coccothraustes*), lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*), hojná je pěnkava obecná (*Fringilla coelebs*), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*; NĚMEC & al. 1997; KUBÍKOVÁ & al. 2005).

Ze savců se zde pravidelně vyskytuje ježek západní (*Erinaceus europaeus*) a rejsek obecný (*Sorex araneus*), dále byli zjištěni myšice křovinná (*Apodemus sylvaticus*), hraboš polní (*Microtus arvalis*), myš domácí (*Mus musculus*), bělozubka šedá (*Crocodylus suaveolens*), ojediněle rejsek vodní (*Neomys fodiens*) a typičtí představitelé lesní fauny: myšice lesní (*Apodemus flavicollis*) a norník rudý (*Clethrionomys glareolus*; HANÁK & ČIHÁKOVÁ 1992 in DOSTÁLEK & al. 1999; KUBÍKOVÁ & al. 2005).

Monitoring výskytu netopýrů (ZIEGLEROVÁ 2008) prokázal v bažantnici výskyt třech druhů netopýrů: netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*), netopýra vousatého (*Myotis mystacinus*)/netopýra Brandtova (*Myotis brandtii*) a netopýra večerního (*Eptesicus serotinus*).

Roháč obecný (*Lucanus cervus*)

Larvy se živí trouchnivým dřevem, vývoj trvá 3–5 let. Většinou v zemi kolem dubových pařezů a mrtvých dubů, kde okusují kořeny, ale mohou se živit dřevem prakticky jakéhokoli listnatého stromu, najdeme je i v dutinách hlavatých vrb, v hromadách štěpky, pilin nebo dokonce v kompostu. Vyžaduje prosluněná, otevřená stanoviště, vyhovují mu proto parky, zahrady, sady a řídké lesy. Pokud se vyskytne hustých lesích, osidluje okraje nebo paseky. Roháči jsou navíc dosti nemotorní letci, neschopní vyhýbat se větvím v hustém porostu. Proto je najdeme především v řídkých lesích, v alejích a zahradách. V hustém lese se pohybují podél okrajů, případně k přeletům využívají koridory typu lesních cest. Takže většinu z nevelké plochy PP Bažantnice roháci nejspíš vůbec nemohou využít. K tomu je třeba ještě připočíst skutečnost, že jakkoli je roháč silně polyfágní, pro vývoj larev upřednostňuje duby, které v hustém zapojeném porostu nezmlazují ani nedosahují žádoucích dimenzí a habitu. (dle SCHNEIDER 2012)

Samice většinou letí jen jednou za život – obvykle těsně po vylíhnutí, pak se pohybují hlavně pěšky. Samci hlavně létají. Méně než 1 % samic za život překoná vzdálenost 800 metrů.

Nízká mobilita samic tedy značně omezuje možnosti šíření brouka, stanoviště by se od sebe neměla nacházet dále než kilometr. Brouci navíc létají hlavně otevřeným prostorem. To je třeba zohlednit v managementu stanovišť mimo les, ale také v lesích. Paseky by se neměly nacházet daleko od sebe a měly by být propojeny letovými koridory jako lesní cesty a průseky, případně přiléhat k okraji lesa. (dle SCHNEIDER 2012)

2.1.2 Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

Výčet všech cévnatých rostlin nalezených v roce 2020 vizte příloha na konci plánu péče.

Seznam druhů vedených v červeném seznamu a v seznamu zvláště chráněných druhů (ZCHD) zaznamenaných v území					
Název druh	Aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	Stupeň ohrožení podle vyhl. 395/1992 Sb. a červených seznamů			Popis biotopu druhu
		2017	2012	druhov ochrana	
ROSTLINY					
škarda smrdutá (<i>Crepis foetida</i>)	několik jedinců (2020)	NT	C4a	–	Několik jedinců na ruderalním stanovišti u cesty, v Praze a okolí běžný ruderalní druh
křivatec nejmenší (<i>Gagea minima</i>)	během letní návštěvy r. 2020 nemohl být tento druh ověřen	NT	C3	–	Během letní návštěvy nemohl být tento druh ověřen, ale vzhledem k jeho ekologickým nárokům je jeho stálý výskyt v území vysoce pravděpodobný
sporýš lékařský (<i>Verbena officinalis</i>)	jedinec (2020)	NT	C3	–	Jeden jedinec na pasece, cca 50.1290906N, 14.5737189E, v Praze nepravidelně se vyskytující ruderalní druh
jilm habrolistý (<i>Ulmus minor</i>)	roztroušeně (2020)	LC	C4a	–	
jilm vaz (<i>Ulmus laevis</i>)	roztroušeně (2020)	LC	C4a	–	
ŽIVOČICHOVÉ					
bělozubka šedá (<i>Crocidura suaveolens</i>)	SALVIA 2009	LC		–	
myšice křovinná (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	SALVIA 2009	LC		–	
myšice lesní (<i>Apodemus flavicollis</i>)	SALVIA 2009	LC		–	
norník rudý (<i>Clethrionomys glareolus</i>)	SALVIA 2009	LC		–	
rejsek obecný (<i>Sorex araneus</i>)	SALVIA 2009	LC		–	
rejsec vodní (<i>Neomys fodiens</i>)	SALVIA 2009	LC		–	
obojživelníci & plazi					
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	SALVIA 2009	VU		§O	pole, louky, světlé lesy, zahrady
ropucha zelená (<i>Bufo viridis</i>)	SALVIA 2009	EN		§O	pole, rumiště, zahrady
skokan hnědý	SALVIA 2009;	VU		–	vlhká a stinná místa poblíž potoků,

<i>(Rana temporaria)</i>	ČÍŽEK OCP MHMP 2020				rybníků a jiných vodních ploch. Migruje z PR Vinořský park (snůšky rybník U Kamenného stolu)
skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>)	ČÍŽEK OCP MHMP 2020	NT		§SO	
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	migrační rozptyl z Vinořského parku (SALVIA 2009)	VU		§SO	sušší slunečná místa s travinnými společenstvy; okraje lesů, lesní mýtiny, křovinaté stráně, meze, říční břeh
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	SALVIA 2009	LC		§SO	okraje lesů, paseky, pole, louky
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	SALVIA 2009	LC		§O	převážně lokality s vodním biotopem
ptáci					
drozd cvrčala (<i>Turdus iliacus</i>)	nehnízdí (SALVIA 2009)	VU		§SO	pravidelně na průtahu
jiříčka obecná (<i>Delichon urbica</i>)	nehnízdí (SALVIA 2009)	NT		–	potravní zálety (v prostoru nad stromy)
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	0–1 hnízdící pár (SALVIA 2009)	VU		§SO	celoroční výskyt, možné hnízdění
lejsek bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>)	1–3 hnízdící páry (SALVIA 2009)	NT		–	pravděpodobně pravidelně hnízdící
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	0–3 hnízdící páry (SALVIA 2009)			§O	nepravidelně hnízdící
puštík obecný (<i>Strix aluco</i>)	1 hnízdící pár (SALVIA 2009)	CR		§KO	pravidelně hnízdící, mimo hnízdní budky v přirozených dutinách
slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	SALVIA 2009			§O	
slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	1–3 hnízdící páry (SALVIA 2009)			§O	pravidelně hnízdící
sova pálená (<i>Tyto alba</i>)	uváděna ve druhé polovině 80. let minulého století, nověji nepotvrzena (SALVIA 2009)	EN		§SO	hnízdila v trafostanici na kraji PP
strakapoud prostřední (<i>Dendrocopos medius</i>)	0–2 hnízdící páry (SALVIA 2009)	VU		§O	pravidelný výskyt, pravděpodobně hnízdící
ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	v roce 2009 nezjištěn			§O	uváděn ve východní části bažantnice (návrh na rozšíření chráněného území)
vlaštovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>)	nehnízdí (SALVIA 2009)			§O	potravní zálety (v prostoru nad stromy)
žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	0–1 hnízdící pár (SALVIA 2009)	LC		§SO	pravděpodobně pravidelně hnízdící
netopýři					
netopýr rezavý (<i>Nyctalus noctula</i>)	ZIEGLEROVÁ 2008	LC		§O	
netopýr vousatý (<i>Myotis mystacinus</i>)	ZIEGLEROVÁ 2008	LC		§O	
netopýra Brandtova (<i>Myotis brandtii</i>)	ZIEGLEROVÁ 2008	LC		§O	

netopýr večerní (<i>Eptesicus serotinus</i>)	ZIEGLEROVÁ 2008	LC		§O	
Bezobratlí					
otakárek ovocný (<i>Iphiclus podalirius</i>)	jedinec (2020)			§O	výslunná jižní paseka 50.1274828N, 14.5763817E
prskavec větší (<i>Brachinus crepitans</i>)	SCHNEIDER 2012			§O	čeleď <i>Carabidae</i>
prskavec menší (<i>Brachinus expulso</i>)	SCHNEIDER 2012			§O	<i>Carabidae</i>
krajník hnědý (<i>Calosoma inquisitor</i>)	SCHNEIDER 2012			§O	<i>Carabidae</i>
střevlík scheidlerův (<i>Carabus scheidleri</i>)	SCHNEIDER 2012			§O	<i>Carabidae</i>
tesářík (<i>Leioderus kollari</i> Redtenbacher)	SCHNEIDER 2012	NT		–	<i>Cerambycidae</i>
<i>Pycnomerus terebrans</i>	SCHNEIDER 2012	EN		–	<i>Colydiidae</i>
<i>Synchita separanda</i>	SCHNEIDER 2012	EN		–	<i>Colydiidae</i>
<i>Synchita undata</i>	SCHNEIDER 2012	EN		–	<i>Colydiidae</i>
<i>Colydium filiforme</i>	SCHNEIDER 2012	VU		–	<i>Colydiidae</i>
kovařík <i>Elater ferrugineus</i>	SCHNEIDER 2012	CR		§SO	<i>Elateridae</i>
kovařík (<i>Ampedus elegantulus</i>)	SCHNEIDER 2012	EN		–	<i>Elateridae</i>
kovařík (<i>Adrastus rachifer</i>)	SCHNEIDER 2012	NT		–	<i>Elateridae</i>
kovařík (<i>Ampedus cardinalis</i>)	SCHNEIDER 2012	VU		–	<i>Elateridae</i>
střevlík (<i>Laemostenus terricola</i>)	TRNKA 2009 in SALVIA 2009	NT		–	
chrobák ozbrojený (<i>Odonteus armiger</i>)	SCHNEIDER 2012	EN		§O	<i>Geotrupidae</i>
roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	SCHNEIDER 2012	EN	ANO	§O/ NATURA 2000	<i>Lucanidae</i>
lesan lodičník <i>Lymexylon navale</i>	SCHNEIDER 2012	VU		–	<i>Lymexylidae</i>
<i>Mycetophagus multipunctatus</i>	SCHNEIDER 2012	VU		–	<i>Mycetophagidae</i>
<i>Mycetophagus populi</i>	SCHNEIDER 2012	VU		–	<i>Mycetophagidae</i>
zlatohlávek huňatý (<i>Tropinota hirta</i>)	SCHNEIDER 2012	EN		§SO	<i>Scarabaeidae</i>
zlatohlávek skvostný (<i>Cetonischema aeruginosa</i>)	SCHNEIDER 2012	EN		§O	<i>Scarabaeidae</i>
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	SCHNEIDER 2012			§O	<i>Scarabaeidae</i>
drabčík (<i>Quedius truncicola</i>)	SCHNEIDER 2012	CR		–	<i>Staphylinidae</i>

drabčík (<i>Hesperus rufipennis</i>)	SCHNEIDER 2012	VU		–	<i>Staphylinidae</i>
potemník (<i>Corticeus bicoloroides</i>)	SCHNEIDER 2012	EN		–	<i>Tenebrionidae</i>
potemník (<i>Neatus picipes</i>)	SCHNEIDER 2012	NT		–	<i>Tenebrionidae</i>
potemník (<i>Palorus depressus</i>)	SCHNEIDER 2012	NT		–	<i>Tenebrionidae</i>
potemník (<i>Neomida haemorrhoidalis</i>)	SCHNEIDER 2012	VU		–	<i>Tenebrionidae</i>
potemník (<i>Pentaphyllus testaceus</i>)	SCHNEIDER 2012	VU		–	<i>Tenebrionidae</i>

Legenda:**Červený seznam****2017** (Grulich a Chobot 2017):

CR – critically endangered (kriticky ohrožený)

EN – endangered (ohrožený)

VU – vulnerable (zranitelný)

NT – near threatened (téměř ohrožený)

LC – least concern (málo dotčený)

DD – data deficient (druh, o němž jsou nedostatečné údaje)

2012 (Grulich 2012):

C1t – kriticky ohrožený kvůli trendu mizení

C2t – silně ohrožený kvůli trendu mizení

C2r – silně ohrožený kvůli vzácnosti

C2b – silně ohrožený kvůli trendu mizení i kvůli vzácnosti

C3 – ohrožený

C4a – vzácnější taxon vyžadující další pozornost, méně ohrožený

C4b – vzácnější taxon vyžadující další pozornost, dosud nedostatečně prostudovaný

Druhovú ochrana – Zvláště chráněné druhy (ZCHD; zákon 114/1992 Sb., vyhl. 395)

§KO – chráněný v kategorii kriticky ohrožený

§SO – chráněný v kategorii silně ohrožený

§O – chráněný v kategorii ohrožený

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti**a) abiotické disturbanční činitele**

V posledních letech ohrožují lesní porosty častější sucha a jeho vliv je na zdravotním stavu patrný.

Možné ohrožení imisemi vzhledem k blízkosti velkoměsta. S tím souvisí i další nepřímé vlivy, jako je zhoršování zdravotního stavu porostů – řada stromů je odumírajících a proschlých, značné procento dubů je napadeno tracheomykózou.

b) biotické disturbanční činitele

S oslabením porostů souvisí i zhoršování zdravotního stavu porostů – řada stromů je odumírajících a proschlých, značné procento dubů je napadeno tracheomykózou.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

Území leží v pramenné oblasti přítoku Vinořského potoka. V současnosti jím neprotéká žádná vodoteč a území je trvale bez záplav. Ke snížení vodnatosti došlo s největší pravděpodobností svedením pramenišť do

kanalizace. V minulosti byl terén, zejména v jihozápadní části, mnohem vlhčí. Podle pamětníků se v lese po deštích a při tání ještě v polovině 20. století držela místy voda. V lese jsou zachovány zbytky vodních příkopů s mostky, je tu i zbytek retenčního systému návesního rybníčka. Jedná se pravděpodobně o pozůstatky staré selské drenáže (DOSTÁLEK & kol. 1999).

Okolní krajina je značně antropicky ovlivněna. Území Vinoře a Satalic patří k české starosídelní oblasti (SKELNÁŘ in KUBÍKOVÁ 1992), jejíž zemědělské osídlení lze pomocí nálezů vystopovat až do neolitu. Konkrétně ve Vinoři bylo nalezeno osídlení ze starší doby bronzové, kultury únětické (cca 2000 let př. n. l.) a zbytky blíže neprozkoumaného hradiště ze slovanského období (cca 8 stol. po n. l.), které leží na nevysokém ostrohu v jižní části vinořského parku. Toto staré osídlení zásadním způsobem ovlivňovalo celou krajinu a její vegetaci. Lesní porosty byly v této oblasti odstraněny velmi záhy a bohatá půda využívána zemědělsky (KUBÍKOVÁ 1992).

Podle orientační makrozbytkové analýzy sedimentů v nivě potoka ve Vinořském parku (POKORNÝ in DOSTÁLEK & kol. 1999) zde byl rybník nebo spíše kaskáda rybníků, jejichž výtoka sahala až do rozvětvení údolí pod Hradištěm. Podložní slatinné sedimenty nám představují zemědělskou krajinu, s četnými ruderaly (blín, merlík zkrížený), silně odlesněnou (nebyly zjištěny jinak téměř všudypřítomná semena břízy).

KUBÍKOVÁ (1992) uvádí, že podle topografického materiálu Eichlerovy sbírky z roku 1826 byl park a bažantnice při Vinoři vybudován v anglickém stylu, bažantnice u Satalic pak ve stylu francouzském. Jednalo se o úpravu a zalesnění nelesních pozemků pro účely majitele panství, hraběte Prokopa Černína, který tyto úpravy prováděl v době svého vlastnictví v letech 1750–1786.

V současnosti je okolní krajina zčásti periferií Prahy, zčásti intenzivně zemědělsky využívanou agrární krajinou, v níž v posledním půlstoletí zanikla i naprostá většina prvků tradiční zemědělské krajiny. Krajina představuje v širším okolí poslední pozůstatky barokních úprav, které vycházely hlavně z přírodních poměrů a velikosti polí. V této oblasti byly predisponovány zejména existující sítě vodotečí a pramenišť vázaných na vývěry křídových vod (DOSTÁLEK & kol. 1999).

a) lesní hospodářství & ochrana přírody

Vzhledem k režimu lesů zvláštního určení není v lesích prováděno intenzivní lesnické hospodaření a nepředstavuje ohrožení území.

Historie území a vývoji lesního hospodaření se podrobně věnuje DOSTÁLEK a kol. (1999), :

„Bažantnice vznikla na nelesní půdě, podle zjištění autorů WEBER, DIVILA a FIŠEROVÉ (1996; in DOSTÁLEK a kol. 1996) dokládají archívni mapy a plány, že zde pravděpodobně převažovaly polní kultury. Jednalo se o úpravu a zalesnění pozemků pro účely majitele panství, hraběte Prokopa Černína v letech 1750–1786. První vojenské („Josefovské“) mapování, ca 1770, již ukazuje na periferii Satalic lesní plochu o výměře blízké dnešnímu ZCHÚ, okolo jsou v bezlesé a jednotvárné agrární krajině mapovány suché zemědělsky využívané plochy (což byla patrně pole, ale mohly by to být třeba i úhory či pastviny).

Podle VALEŠOVÉ (1982) se o bažantnici v Satalicích a o bažantnici a parku ve Vinoři zmiňuje topografický materiál Eichlerovy sbírky z roku 1826. Podle tohoto pramene byly park a bažantnice při Vinoři vybudovány v anglickém stylu, bažantnice u Satalic pak ve stylu francouzském. Z obou se získávalo jen málo dřeva pro vlastní potřebu.

Podle vzpomínek pamětníků tradovaných v Satalicích byl počátkem století lesní porost poměrně řídký zakmeněn, s převahou velkých starých dubů a snad s travnatým podrostem

VALEŠOVÁ (1982) uvádí, že v době zřízení této památky byl vlastníkem pozemků místní národní výbor v Satalicích, okres Praha-sever. Vlastní rezervaci tehdy tvořil starý listnatý porost s jednotlivými borovicemi a louka se sezónními zábavními podniky. Starý lesní porost byl již tehdy hnízdištěm četného ptactva a již tehdy se zdůrazňuje omezení těžby na odstraňování polomů, vývrátů a souší, ale jen tehdy, pokud neobsahují dutiny vhodné pro hnízdění ptactva. Dřevo z lesních porostů není vhodné k technickému zpracování pro množství střešin po náletu roku 1945. Odborný dohled nad hospodařením vykonával lesní závod Brandýs nad Labem v rámci platného LHP na období 1951–1960. V roce 1959 došlo k jednání za účasti zástupců LZ Brandýs nad

Labem, MNV Satalice, KSPPOP Praha-KNV a SÚPPOP k posouzení dodržování podmínek stanovených k ochraně této památky. Bylo konstatováno, že porosty trpí poškozením z války a dochází k odumírání starých stromů. Pouhým odstraňováním odumřelých stromů však nebyly vytvářeny podmínky pro obnovu porostů. Základní protokol k obnově LHP na období 1962–1971 stanovil v památce pouze těžby nahodilé a těžby, které si vyžádá postup přirozené obnovy. Případná umělá obnova měla být prováděna pouze dřevinami stanovištně vhodnými, místního původu a se zvláštním zřetelem na parkový charakter lesního porostu a jeho využití pro rekreační účely. Bylo zdůrazněno zachování starých stromů, včetně ponechání podílu suchých a odumřelých stromů pro hnízdění ptactva a zachování význačné entomologické lokality.

Podle lesního hospodářského plánu na období 1972–1981 byla výměra porostní půdy v rezervaci 15,18 ha. V I. etáži byl zastoupen dub 45 %, jasan 42 % a javor klen 13 %, ve II. etáži převládal javor klen 70 %, jasan 20 % a lípa 10 %. Staré výstavky dubu se vyskytovaly po celé ploše porostu, ve střední části porostu se nachází několik starých buků. V podrostu převládal javor klen a jasan, je zde lípa, habr, buk a javor mléč. V keřovém patru převládá srstka angrešt.

V I. etáži byla plánována mytní úmyslná těžba v rozsahu 1214 m² na ploše 2,123 ha skupinovým výběrem (0,20 ha), ve II. etáži probírka na ploše 4,55 ha, ve hmotě 13 m³. Předpis LHP nebyl splněn, bylo však prováděno odstraňování jednotlivých polomů a vývrátů.

Na základě měření, které uskutečnila VALEŠOVÁ (1981), bylo na přelomu 70. a 80. let 20. století v Satalické bažantnici tento počet starých stromů o obvodu kmene kolem 300 cm:

dub letní – 23 exemplářů
buk lesní – 6 exemplářů
javor klen – 4 exempláře
jasan – 5 exemplářů
javor mléč – 1 exemplář
habr – 1 exemplář
lípa malolistá – 1 exemplář
vrba bílá – 2 exempláře

V LHP na období 1982–1991 pro LHC Zbraslav byl lesní porost SPR zařazen do hospodářského souboru chráněných území, jako součást lesů zvláštního určení podle § 1 odst. 2 d) vyhlášky č. 13/1978 Sb., v rámci kategorie lesů zvláštního určení LHC Zbraslav – rozhodnutí MVLH ČSR ze dne 26. 6. 1981 č.j. 16201/ORLH/101/ODV/81. Na období 1982–1991 zde byla plánována výchova porostu, při obnově LHP došlo ke změně číselného označení porostu. Porostní plocha SPR je vylišena jako 3. porostní skupina porostu 7A polesí Újezd nad Lesy.“

KUBÍKOVÁ (1992) konstatuje, že „výkon LHP se omezil na odstraňování souší a doporučuje obnovu dubu při zachování starých stromů. V první polovině 90. let minulého století bylo mnoho starých stromů odtěženo. Lesnický upravena a tím ochránářsky znehodnocena byla JV část ZCHÚ, z níž se (dočasně) stal celkem běžný hospodářský les, výsadba dubů se nezdařila, na ostatním území pokračuje rozptýlená těžba starých stromů a likvidace souší.“

Od roku 24. 5. 1991 se území převádí z majetku LČR na Prahu. Po tomto datu se hospodaří dle LHP LČR. Podle sdělení MHMP byly od té doby do roku 2010 odtěženy z území maximálně jedinci dubů.

Během let 2007–2020 začaly v porostech probíhat managementové zásahy. Nejdříve byly těžby umísťovány pouze do míst ředin, těžba probíhala především u JS a JV. Byla snaha o zachování všech perspektivních DB (výstavky, v porostní stěně, torza).

Poté vzniklo několik zásahů (do 0,25 ha, zvláště ve vých. části), které byly zalesněny dřevinami přirozené dřevinné skladby (převaha dubu, dále buk, lípa, také jedle). Na podporu zvláště bezobratlé fauny byly při kácení ponechávány vysoké pařezy (u dubů).

Věk porostů v současnosti je u starých jedinců dubů pravděpodobně více jak 200 let a pocházejí zřejmě ještě z původních výsadeb při založení bažantnice (kolem 1780). Ostatní dřeviny vrchní etáže mají věk okolo 100 let.

Orientační přehled těžebních zásahů v letech 2015–2020 (m³):

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	NT	MÚ	NT	MÚ	NT	MÚ	NT	MÚ	NT	MÚ	NT	MÚ
BR		3,24							0,54			
DB	16,01	12,63			4,86		4,05	13,5			87,955	
JS	38,88	21,43	61,56		46,44		12,69	12,96	1,62			
SM		26,25			19,06		31,09	4,27		7,12		
HB	2,16											
JV	11,34		14,58			9,72	2,16	6,48				
KL	11,88		28,62		10,26	4,86						
LTX					1,14							
LP								2,7				
BO									12,8			
TR										0,81		
MD											1,65	
Celkem	80,27	63,55	104,76	0	81,76	14,58	49,99	39,91	14,42	8,47	89,605	0

NT – náhodná těžba

MÚ – mýtní úmyslná těžba

b) zemědělské hospodaření

Vegetace je nepřímo ovlivňována splachy živin z okolních polí, které jsou příčinou synantropizace PP a masového výskytu nitrofilních druhů, jako je kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), bez černý (*Sambucus nigra*), zejména v severní části území.

c) rekreace a sport

Území je místem širšího rekreačního zázemí městských částí Satalice a Vinoř a je hojně využíváno ke krátkodobé rekreaci. Tato rekreace však na přírodní památku nemá větší vliv. V území je občas odhazováno menší množství odpadků, ale v nijak zásadní míře. Do budoucna je ovšem nezbytné zachovat současnou síť cest (víceméně po obvodu PP), aby nedocházelo ke zbytečnému rušení ptactva uvnitř PP.

d) jiné způsoby využívání

Nebyly zaznamenány nežádoucí jevy spojené s myslivostí. Bažantnice je součástí honitby, kterou spravuje honební společenstvo Vinoř.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Lesní hospodářský plán s obdobím platnosti od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2023.

Památné stromy v území

Na jediné nelesní ploše (trvalý travní porost) se nacházejí tři památné stromy dubů letních:

"Skupina dubů letních v Satalické oboře" (ev. číslo ÚSOP: 105074)

- na parcele p. č. 924, k. ú. Satalice
- Dva duby letní (*Quercus robur*). Výška Obvody kmenů 502 a 327 cm; odhadnuté stáří 200 let. Vyhlášeno r. 2007

"Dub letní" (ev. číslo ÚSOP: 104272)

- na parcele p. č. 924, k. ú. Satalice
- Dub letní (*Quercus robur*) nad altánem v Satalické bažantnici. Výška 32 m, obvody kmene 680 cm; odhadnuté stáří 200 let

2.4 SOUČASNÝ STAV ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ A PŘEHLED DÍLČÍCH PLOCH

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	17b – Polabí
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	117201, LHC Městské lesy hl. m. Praha
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	100 %
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2014 – 31. 12. 2023
Organizace lesního hospodářství	
Nižší organizační jednotka	

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů (dle OPRL)

Přírodní lesní oblast: 10 – Středočeská pahorkatina				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT <i>Průša 1971</i>	Výměra (ha)	Podíl (%)
1H	sprašová habrová doubrava	DB 8 HB+2 LP+1 JV BB BŘK	15,2	100
Celkem			15,2	100 %

POROVNÁNÍ PŘIROZENÉ A SOUČASNÉ SKLADBY LESA

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
MO	modřín opadavý	+	+	0	0
Listnáče					
DB	dub letní	4,0	25,6	12	80
JS	jasan ztepilý	6,0	38,8	–	–
HB	habr obecný	+	+	+	až 20
JV	javor mléč	2,1	13,6	+	+
KL	javor klen	2,7	10	–	–
LP	lípa srdčitá	0,2	1,3	1,5	10
TR	třešeň	0,02	+	+	+
BK	buk	0,5	3	–	–
Celkem				15,5	100 %

Poznámky k druhové skladbě:

Buk – buk se vyskytuje v území historicky, nejspíše od založení obory. Už u lesního typu 2H je udáváno zastoupení buku 10–30 %.

Výskyt jasanu ztepilého – Dle vymapovaného SLT a biotopu dle Katalogu biotopů ČR (L3.1 Hercynské dubohabřiny) by jasan v porostech neměl být zastoupen. Pokud se přikloníme k současnemu stavu, který naznačuje přechod ke střemchové jasenině (*Pruno-Fraxinetum*; L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy), tak by určité velmi nízké zastoupení [do 5(10) %] v přirozené skladbě jasan mít měl.

Přílohy:

T₁ – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M₃ – Lesnická mapa typologická

M₄ – Lesnická mapa obrysová/porostní

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

–

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

–

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Součástí pozemků v chráněném území je také menší parcela 924, v k. ú. Satalice, která je zapsaná jako trvalý travní porost. Tato parcela se s bezlesím zcela nepřekrývá – cca třetina plochy je porostlá zapojeným lesním porostem. Část plochy je pravidelně sečena.

Na ploše se nalézají tři přestárlé památné stromy dubů (vizte kap. 2.3).

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L3.1 Hercynské dubohabřiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
• rozloha ekosystému (cca 15,5 ha)	Plocha dubohabřiny se od vyhlášení památky nezměnila a činí stále 15,5 ha a vyjma parcely s trvalým travním porostem (0,4106 ha) zabírá celou plochu území – ve skutečnosti je ale téměř polovinu této parcely pokrývá lesní porost. Zvětšení plochy by bylo možné pouze připojením pruhu lesa ze SV strany území (bylo navrhováno již v minulém plánu péče)	
	<i>stav:</i>	dobrý
	<i>trend vývoje:</i>	setrvalý
• přirozené druhové složení a přítomnost vývojových fází ekosystému	V současné době jsou porosty 2 i více etážové s velmi hustými nárosty (jasan, javory, dub minimálně) a hustým keřovým patrem. Věkově jsou rozrůzněné – kostru porostů tvoří řídce až 200(220) let starí jedinci dubu, následují patra cca 50–100 let starých jasanů a javorů a s dubem cca do 5 %, pod nimi jejich husté mladé nárosty. Z druhů přirozeného složení téměř absentuje habr. Současné složení porostů je zhruba: jasan 39 %, dub 26 %, javory 24 %, lípa 1,3 %, buk 3 % (mladé výsadby), třešeň+, habr +. Přirozené složení: DB 8 HB+2 BK+ LP+1 (JV, BB, BŘK); možný i BK. (Buk – buk se vyskytuje v území historicky, nejspíše od založení obory. Z pohledu SLT je už u lesního typu 2H udáváno zastoupení buku 10–30 %.) Od poválečných let v porostech v podstatě neprobíhaly pěstební ani těžební zásahy. V 90. letech byla odtěžena část starých dubů a v posledních cca 13 letech jsou v porostech realizovány maloplošné obnovní prvky a seče zaměřené na úpravu druhového složení v porostech s vysokým zastoupením jasanu, který má místy až cca 40% zastoupení oproti buď žádnému zastoupení (dle vymapovaného SLT, též biotopu dle Katalogu biotopů ČR) či doplňkovému zastoupení pokud se přikloníme k současnému stavu který naznačuje přechod ke střemchové jasinině (<i>Pruno-Fraxinetum</i> ; L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy). Určité velmi nízké zastoupení [do 5(10) %] v přirozené skladbě zde jasan nejspíše má. Obnovnými prvky a výsadbami pokračovat v podpoře zastoupení dubu, který by měl převládat, téměř chybějícího habru a dále lípy. Redukovat zastoupení javorů a silně redukovat jasan zvláště z náletů. Vytvářet etáže porostů a prostorovou diferenciaci	
	<i>stav:</i>	věková rozrůzněnost: dobrý/zhoršený druhové složení: zhoršený
	<i>trend vývoje:</i>	věková rozrůzněnost: setrvalý druhové složení: zhoršující se

• přítomnost mrtvého dřeva	Výskyt ležícího i stojícího mrtvého dřeva v porostech není malý. Mrtvé dřevo zde spíše zůstávalo než bylo odváženo. Místy je ležícího mrtvého dřeva až hojně, mimo jiné zde leží pozůstatky dubů a buků velkých průměrů. Doupné stromy také nejsou vzácností. Množství mrtvého dřeva zvyšovat kácením na vysoký pařez, ponecháváním části kácených kmenů převážně dubů velkých průměrů v porostech, ponecháváním souší, doupných stromů a ležících kmenů (vizte „Všeobecné zásady k rámcovým směrnícím hospodaření“ v kap. 3.1.1)	
	stav:	zhoršený až dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
• nízké zastoupení invazních a ruderalních druhů	Výskyt invazních druhů je minimální. Zvýšené zastoupení ruderalních druhů je zde stanovištně podmíněné. Zvýšený výskyt eutrofizace je patrný v okrajových porostech podél S hranice v sousedství intenzivně obhospodařovaných polí	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

Poznámka k zařazení společenstev: současný charakter společenstev naznačuje přechod ke sušší variantě střemchové jasaniny (*Pruno-Fraxinetum*; L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy)

Současná společenstva je však obtížné jednoznačně zařadit.

Legenda

Stav předmětů ochrany:

- **dobrý** – stav předmětu ochrany odpovídá cílovému stavu indikátoru)
- **zhoršený** – stav předmětu ochrany je z hlediska cílového stavu indikátoru zhoršený, méně závažné nedostatky v kvantitativních nebo kvalitativních charakteristikách předmětu ochrany)
- **špatný** – stav předmětu ochrany je z hlediska cílového stavu indikátoru výrazně zhoršený, závažné nedostatky v kvantitativních nebo kvalitativních charakteristikách předmětu ochrany)

Trend vývoje stavu předmětu ochrany:

- **zlepšující se**
- **setrvalý**
- **zhoršující se**

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Předmětem ochrany z titulu vyhlášení jsou jak lesní porosty, tak živočišné, resp. bezobratlé a ptáci, tj. všechny složky ekosystému.

To znamená jak zachování lesních porostů s přirozenou dynamikou, jejich věková, výšková a prostorová diferenciaci, přirozené druhové složení, zachovávání starých stromů (zvláště dubů) jako ekologické kostry porostů, dostatečné množství mrtvého dřeva stojícího a ležícího, tak i vytváření vhodných podmínek pro rozvoj fauny – ptáků a zvláště bezobratlých živočichů s důrazem na saproxylické druhy.

Prioritním zájmem ochrany přírody je tedy nalézt rovnováhu těchto předmětů ochrany.

Kolize zájmů péče o území by mohla nastat v případě, kdy by prořezávání porostů, vytváření světlin a případné výmladkové hospodaření, tzn. podpora bezobratlých, začalo měnit charakter starého, z větší části zapojeného háje (a vysokého lesa) na silně prořezané lesní porosty či výmladkový les (tím samozřejmě nejsou míněny obnovné zásahy, bez těch by zde dub pomalu vymizel).

3. PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 RÁMCOVÉ ZÁSADY PÉČE O EKOSYSTÉMY A JEJICH SLOŽKY NEBO ZÁSADY JEJICH JINÉHO VYUŽÍVÁNÍ

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Příloha:

- M₃ – Lesnická mapa typologická
- M₄ – Lesnická mapa porostní/obrysová

Dlouhodobý cíl:

Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty spočívá v zajištění dalších generací dubového lesa s příměsí listnáčů přirozeného složení, dále ve věkové a strukturní diferenciaci porostů, zajištění dostatečného množství ležící a stojící mrtvé hmoty a doupných stromů.

Všeobecné zásady k rámcovým směrním hospodaření:

- obnovní zásahy do max. 15–20 arů, v případě potřeby 30 arů
- odstraňovat geograficky a stanovištně nepůvodní druhy a důsledná likvidace a kontrola jejich výmladků a zmlazování (zvláště případný akát). V přirozeném zmlazení a nárostech redukovat agresivní jasan
- umělé výsadby provádět dřevinami PDS, doplňkově i buku a jedle (do předsunutých obnovných prvků). Je nepřipustná výsadba dřevin stanovištně nevhodných či geograficky nepůvodních
- výsadby provádět druhově smíšenou či hloučkovou výsadbou, nikoliv pásově
- ponechávat jednotlivě přimísené dřeviny CDS v nárostech a kulturách
- zamezit vzniku nových cest
- stromy podél cest – v případě ohrožení bezpečnosti staticky poškozeným či odumírajícím jedincem volit raději jeho ořez, snížení, ponechání torza, vysokého pařezu, než jeho okamžité odstranění (v kontextu opatření na podporu diversity bezobratlých, mrtvé hmoty atd.)
- s ohledem na ochranu lesa je nutné zachovat obvodový keřový plášť v S a SZ. části území

Ponechávání starých stromů na dožití jako „kostry ekologické stability lesního ekosystému“

Doporučuje se vytvoření trvalé kostry porostů z vybraných jedinců. Vybrané staré stromy a výstavky zvláště dubů ale i ostatních druhů ponechávat na dožití. Dále též postupně v čase vybírat a ponechávat dostatečné množství nových potencionálních jedinců na dožití jako náhradu za jedince postupně odumírající. O tyto jedince pečovat, např. v případě potřeby je osvětlit obsekem (staré i ty mladé náhradníky).

Doporučuje se vybrat a trvale vyznačit jedince ponechané na dožití a zanést do LHP a map, resp. zajistit ponechání konkrétních jedinců ve velmi dlouhém horizontu (např. vyznačení v terénu – modrý pruh).

Ponechávání výstavků a uvolňování solitérů (managementové opatření na podporu biodiverzity) (částečně se může kombinovat a překrývat s opatřeními v předchozím odstavci)

Ponechávat určitý vybraný počet výstavků po případné těžbě či cíleně uvolňovat vybrané vzrostlé jedince na kraji porostů a porostních stěn či uvnitř porostů. Preferovat dub.

V případě těžby ponechávat vzrostlé výstavky (převážně dubu) v počtu min. 5–10 ks na hektar holé seče.

Vedle obecné ekologické funkce výstavků a solitérů v ekosystému jsou vzrostlé stromy na slunečném, prohřátém místě významným biotopem pro řadu druhů bezobratlých. Vybrané jedince udržovat hlavně z jižní, slunečné strany, obsekem osvětlené.

Výstavky či budoucí solitéry ze zapojených porostů na uvolnění postupně připravit, neboť hrozí při jejich náhlém osvětlení naopak masivní napadení xylofágním hmyzem a jejich následné předčasné odumření. Výstavky také ponechávat na dožití.

Doupné stromy

V porostech a celkově v území ponechávat doupné stromy i vhodné stojící suché stromy (potencionální doupné stromy) v počtu min. 15 ks/ha; nejlépe vyznačit).

Management mrtvého dřeva (*managementové opatření na podporu biodiverzity*)

Ponechávání dostatečného množství mrtvého dřeva v porostech je nezbytné pro zdárné fungování ekosystému. Zvláště jsou na něj vázaní saproxylicí brouci, jako významná složka koloběhu hmoty/živin v ekosystému.

- a) *vývraty a mrtvé dřevo*
Na vhodných místech (v celé ploše území) budou ponechány vývraty a mrtvé dřevo k samovolnému rozpadu (přednostně DB)
- b) *ponechávání pařezů 40–50 cm vysokých*
Pařezy jsou důležitým, resp. mnohdy jediným osluněným mrtvým dřevem větších rozměrů v našich současných lesích. Ponechávat alespoň 10–15 % pařezů listnatých dřevin 40 cm vysokých (vyjma míst přibližovacích linek, cest apod.). Z toho část by měla být z jedinců s větším průměrem výčetní tloušťky (> 30 cm). Případně je též vhodné ponechávat velmi vysoké pařezy až torza kmenů 1,5–2 m vysokých (přednostně DB)
- c) *mrtvé dřevo při nových těžbách*
Při nových těžbách ponechávat cca 20 % hroubí z těžby v porostech.
Také je možno ponechávat ležet několikametrové kusy (ideálně > 4 m) celých kmenů přednostně velkých výčetních tlouštěk (> 30 cm, nejlépe > 50 cm) a primárně dubu
- d) *celkové množství mrtvého dřeva*
Celkové doporučené minimální množství ponechávaného mrtvého dřeva je min. 20–30 m³/ha a více. Toto minimální množství je nutné zachovávat v dlouhodobém horizontu péče o území. V případě malého množství tlejícího dřeva provést opatření k jeho zajištění, neodstraňovat mrtvé dřevo, a to zvláště větších průměrů

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice		Kategorie lesa		Cílový předmět ochrany			
1		Les zvláštního určení		lesní porosty			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin							
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)						
1H3	DB 8 HB+2 BK+ LP+1 JV JS (BB BŘK)						
Porostní typ A			Porostní typ B		Porostní typ C		
porosty DB			porosty listnáčů		porosty geograficky a stanovištně nevhodných dřeviny		
Základní rozhodnutí							
Hospodářský způsob (forma)			Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		
násečný, výběrná seč			násečný, výběrná seč		výběrná seč		
Obmýtl		Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba	
160–fyzický věk		40–nepřetržitá	80–fyzický věk	20–nepřetržitá	průběžné	nepřetržitá	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty							
Zajištění dalších generací dubových porostů s věkově a prostorově rozrůzněnou víceetážovou strukturou, s přirozenou druhovou skladbou, směs dřevin různého věku dožití. Staré vybrané jedince dubů ponechávat na dožití a pečovat o ně (uvolňovat obsekem); vybírat a uvolňovat také mladé nadějně jedince na ponechání na dožití. Zajišťovat dostatečné množství jak stojícího, tak ležícího mrtvého dřeva, doupných stromů a osvětlených výstavků			Směs listnáčů doplňující přirozené druhové složení dubových porostů.		Náhrada za dřeviny stanovištně vhodné		
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií							
Obnovu provádět postupně náseky (na plochách o velikosti max. 15–20 arů, dle potřeby až 30 arů) s umělou obnovou dřevinami PDS. Provádět především v místech, kde převažují nepůvodní dřeviny a v místech s velkými nálety jasanu. Redukci jasanu věnovat pozornost také v mladých kulturách, kde znovu přerůstá vysazené dřeviny. Přirozené zmlazení dubu v dnešních přehoustlých porostech a při konkurenčním tlaku jasanu i javoru naprosto selhává a bez umělé obnovy k obnově dubu nedojde. Je možné se o ni pokusit obsekem semenných dubů, uvolňováním případných nárostů DB			Obnovu provádět postupně náseky (na plochách o velikosti max. 15–20 arů, dle potřeby až 30 arů) či jednotlivým výběrem s umělou obnovou dřevinami PDS		Případný akát odstraňovat dle směrnice v této kapitole, důsledná kontrola i likvidace výmladků		
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu							
Umělá výsadba druhů PDS							
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)							
SLT	druh dřeviny		komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově				
1H3	DB 8 HB+2 LP+1 BK+ BŘK+, hrušeň+, jabloň+		výsadby provádět druhově smíšeným či hloučkovitým způsobem, nikoliv pásově				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií							
Výchovné zásahy orientované na úpravu druhové skladby směrem k přirozené, výškové a věkové diferenciaci. Podpořit přirozenou obnovu lípy a dosazovat zejména duby, také habry a buky							
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb							
Běžná opatření dle místních podmínek; ochrana proti buřeni, plocením proti zvěři (případně pouze nátěrem proti okusu). Ohrožením by byl pokles hladiny spodní vody – může způsobit změnu charakteru půdního substrátu, a tím přeměnu druhového složení a vznik druhotné habrové doubravy.							

Omezit až vyloučit chemické ošetřování kultur, cestní síť nově nezřizovat
 S ohledem na ochranu lesa je nutné zachovat obvodový keřový plášť v S a SZ. části území.
 Dubové porosty ohroženy tracheomykózou – provádět případný zdravotní výběr – vždy po dohodě s orgánem ochrany přírody.
 Důsledně ponechávat doupné stromy vč. vysokých pařezů (ptáci, netopýři, bezobratlí). Ponechávat i potencionální doupné stromy

Nahodilé těžby

Podél cest a komunikací věnovat preventivní pozornost zlomům, zavěšeným stromům a vývratům, pro zajištění bezpečnosti osob.
 Odstraněné části přemístit dále od cest a ponechat na zetlení

Poznámka

Doupné stromy ponechávat nejlépe tak, aby byly v přírodní památce rozmístěny rovnoměrně (upřednostňovat duby a jilmy).
Nedílnou součástí této směrnice jsou všeobecné zásady k rámcovým směrnícím hospodaření výše této kapitoly...

Typ managementu	Likvidace akátu
Vhodný interval	– těžba dle situace – likvidace zmlazení každoročně
Minimální interval	– těžba dle situace – likvidace zmlazení každoročně
Prac. nástroj/hosp. zvíře	pila, křovinořez, aplikační hůl na herbicid, příp. postřikovač
Kalendář pro management	– konec srpna: na vysoký pařez s následným odstraněním výmladků na podzim – jaro: kroužková metoda – aplikace arboricidu: ideálně IX.–X.
Upřesňující podmínky	<p>Těžbu provádět buď:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>přímou těžbou na vysoký pařez</i> (min. 0,5 m lépe 1 m) pro omezení kořenové výmladnosti. Odstranění pařezu v dalších letech po plném odumření. Provádí se koncem srpna s následným podzimním odstraněním výmladků. Při oloupání kůry pahýlu se počet výmladků podstatně sníží – <i>kroužkovou metodou</i>, kdy je v jarních měsících zhruba ve výšce prsou odstraněn 5–10 cm široký pruh kůry na 90 % obvodu. Strom se snaží zbytkem lýka vyživit korunu a na výmladky již nemá tolik síly. Odtěžen může být až po úplném uschnutí – <i>těžba na nízký pařez</i> je méně vhodnou technikou a je nutno ji provést od druhé poloviny srpna až začátku září, aby nezdřevnatělé výmladky pře zimu pomrzly – <i>injektáž či záseky</i> (možné i koncem jara) – <i>postřik na list</i> <p>– následné důsledné každoroční odstraňování výmladků po několik let do jejich úplné likvidace – použití herbicidu – bez aplikace herbicidu se zásah většinou míjí účinkem. Aplikace na pařez či prut zmlazení musí být po kácení/vyžínání okamžitá, resp. v řádu minut; nejlépe neředěný roztok. Aplikace herbicidu na pařez v jarním a časném letním termínu se dle praxe míjí účinkem Z pozorování a studií vyplývá, že zásadním faktorem „spouštění“ akátového zmlazení a výmladnosti je světelný faktor – proto je výhodnější likvidovat akát postupně po malých plochách</p>

Typ managementu	Likvidace pámelníku
Vhodný interval	zpočátku 2–3 × ročně (i vícekrát)
Minimální interval	1 × ročně
Prac. nástroj/hosp. zvíře	křovinořez, pila, krumpáč, dotyková hůl, štětec
Kalendář pro management	jaro, podzim
Upřesňující podmínky	Likvidace celé populace výřezem keřů, bodovou aplikací herbicidu, případné vykopávání obrůstajících kořenů

Přílohy:

M3 – Lesnická mapa typologická

b) péče o vodní ekosystémy

–

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Součástí pozemků v chráněném území je také menší parcela 924, v k. ú. Satalice, která je zapsaná jako trvalý travní porost. Tato parcela se s bezlesím zcela nepřekrývá – cca třetina plochy je porostlá zapojeným lesním porostem.

Část plochy je pravidelně sečena a do budoucna je možno v tom pokračovat (spíše z estetických důvodů).

Na ploše se nalézají tři přestálé památné stromy dubů (vizte kap. 2.3).

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Typ managementu	Sečení travních ploch
Vhodný interval	1–2 × ročně
Minimální interval	1 × ročně
Prac. nástroj/hosp. zvíře	Ručně nebo mechanizovaně
Kalendář pro management	červen–září
Upřesňující podmínky	

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Péče o rostliny a houby je obsažena v péči o lesní porosty – zvláště v ponechávání mrtvé hmoty v porostech, prosvětlování porostů obnovnými zásahy a obsekem výstavků, atd.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Obecná péče o živočichy, zvláště hmyz a ptáky, je obsažena v hospodaření/péči o lesní ekosystémy (bod a) této kapitoly 3.1.1) a to udržováním a vytvářením jejich stanovišť, jako ponecháváním doupných stromů, výstavků, vysokých pařezů, mrtvého dřeva atd.

Zachování stromových torz a doupných stromů vytváří biotopy pro dutinové ptáky (datlovití, sýkory, špačci, lejskové, rehkové aj.), netopýry, bezobratlé, a zvláště saproxylické brouky. Ptákům i jiným živočichům prospívá plošná i výšková diverzifikace stanovišť, vysoká pestrost přirozené druhové skladby rostlin, složitá patrovitost dřevin (křoviny – vysoký les bez keřového patra – různověkost stromů) a nepoškozování lesní půdy.

Stromy podél cest – v případě ohrožení bezpečnosti staticky poškozeným či odumírajícím jedincem volit raději jeho ořez, snížení, ponechání torza, vysokého pařezu, než jeho okamžité odstranění (v kontextu opatření na podporu diverzity bezobratlých, mrtvé hmoty atd.)

Dále lez vyvěšovat budky pro ptáky a netopýry (zejména netopýra ušatého), pravidelně budky kontrolovat a čistit.

f) péče o útvary neživé přírody

–

g) zásady jiných způsobů využívání území

–

3.1.2 PODROBNÝ VÝČET NAVRHOVANÝCH ZÁSAHŮ A ČINNOSTÍ V ÚZEMÍ

a) lesy na lesních pozemcích

Příloha:

- tabulka T₁ – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
- mapa M₄ – Mapa porostní/obrysová

b) rybníky (nádrže)

–

c) vodní toky

–

d) útvary neživé přírody

–

e) ekosystémy mimo lesní pozemky

Malou loučku (parcela 924 k. ú. Satalice) je možno pravidelně sekat, či nechat bez zásahu. V případě sečení postupovat dle doporučení ve směrnici v kap. 3.1.1 c) výše.

Tato parcela se s bezlesím zcela nepřekrývá – cca třetina plochy je porostlá zapojeným lesním porostem.

Na ploše se nalézají tři památné stromy dubů (vizte kap. 2.3) již poměrně přestárlé – v okolí se nalézá několik vhodných kandidátů jako případná náhrada, avšak jejich stav nebyl zkoumán.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Součástí větší části ochranného pásma jsou zemědělské pozemky. Vliv zemědělství je méně patrný (možný úlet agrochemikálií, zvýšení živin v půdě), pole se nacházejí na severní a severozápadní hranici přírodní památky oddělené keřovým lemem, který by měl být zachován. V ochranném pásmu dbát na nepoužívání chemických prostředků (viz zákon 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny), minimalizovat hnojení, volit vhodný oševní postup a technologii ohospodařování.

Také zabránit deponování jakéhokoliv organického materiálu.

Alej Kaštánka

V návaznosti na popis (v kap. 2.1) velkého významu aleje jírovců (parcely 919 a 920 k. ú. Satalice; spojuje PP Bažantnice v Satalicích c PR Vinořský park) se doporučuje pravidelná péče i o tuto alej: postupný ořez, snížení těžiště, likvidace náletu a částečně křovin, tak aby žily co nejdéle, provádění dosadeb. V současné době je ořez starých kaštanů aktuální.

Stejně významným migračním koridorem živočichů, zvláště bezobratlých, je o 300 m dále nepoužívaná úvozová cesta mezi poli s lemem stromů a keřů (1546/2, k. ú. Vinoř) – bylo by vhodné zajistit její zachování.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Chráněné území je v jižní části, od výstavby v Satalicích, ohraničeno zdí, v západní části křovinným lemem a také živým plotem, v severní části od pole clonou keřů, ve východní části blíže zástavbě sešlým rezivějícím plotem. Tabule se státním znakem (3 ks) a pruhové značení jsou v současné době v relativně dobrém stavu.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Na severovýchodní okraj chráněného území navazuje lesní porost podobného charakteru jako ve vlastní přírodní památce (pozemek parc. č. 923, v k. ú. Satalice) – liší se pouze nižším věkem stromového patra. Tento pozemek by bylo vhodné oprávněně přičlenit k vlastní přírodní památce.

Oproti vyhlášené přírodní památce Bažantnice v Satalicích je zde podstatně méně zmlazení, ať už jasanu nebo javoru (možná méně vlhká část?), jsou zde letité výsadby jírovce a také nápadně vyšší zastoupení dubu než ve vlastní přírodní památce. Hranice vyhlášení současného chráněného území zjevně kopíruje hranici historické části obory. V té době byl pozemek, který je předmětem návrhu na rozšíření, ještě polem, na konci 30. let 20. století jsou na leteckém snímku v této části zřejmé výsadby – nezapojené (ale už vzrostlejší) solitérní stromy (nepochybně dnešní letité duby). Každopádně v případě přehlášení bude nutné i zde začít s postupnou obnovou, jaká byla navržena ve vlastním chráněném území.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Území je sice hojně využíváno ke krátkodobé rekreaci (pěší procházky, cyklistika, jízda na koních), tato rekreace však na přírodní památku nemá natolik zásadní vliv, aby měla být cíleně regulována.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Chráněným územím prochází naučná stezka Vinořský park-Satalická bažantnice, přičemž 1 z informačních tabulí je umístěná na kraji PP (v její jihozápadní části), 2. infotabule v centrální části chráněného území. Tyto informační zdroje jsou pro základní orientaci dostačující.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Průběžně monitorovat vliv zásahů na lesní porosty, vývoj vegetace a přítomnost ohrožených druhů. Podle možností opakovaně provádět inventarizační botanické a zoologické průzkumy.

Navržený monitoring:

- cévnaté rostliny, houby (*Fungi*), lišejníky (*Lichenes*);
- měkkýši (*Mollusca*), koryši (*Crustaceae*), mnohonožky (*Diplopoda*), pavouci (*Araneida*), sekáči (*Opilionida*), vidličnatky (*Diplura*), kobylinky (*Ensifera*), sarančata (*Caelifera*), ploštice (*Heteroptera*), sítokřídli (*Neuroptera*), motýli (*Lepidoptera*), dvoukřídli (*Diptera*), blanokřídli (*Hymenoptera*), brouci (*Coleoptera*: *Carabidae*, *Histeridae*, *Hydrophilidae*, *Silphidae*, *Staphylinidae*, *Lucanidae*, *Scarabaeidae*, *Buprestidae*, *Elateridae*, *Cantharidae*, *Dermestidae*, *Nitidulidae*, *Coccinellidae*, *Mordellidae*, *Tenebrionidae*, *Cerambycidae*, *Chrysomelidae*, *Curculionidae*);
- obojživelníci (*Amphibia*), plazi (*Reptilia*), ptáci (*Aves*), savci (*Mammalia*)

4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
obnova tabulí a pruhového značení		2	40 000
sečení		10	150 000
likvidace pámelníku		5	60 000
Náklady celkem (Kč)			250 000

V přehledu nákladů není započítána péče o alej Kaštánku v ochranném pásmu.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- ANONYMUS (2004): Rámcové zásady hospodaření pro typy přírodních stanovišť v územích soustavy Natura 2000 v České republice. – Planeta, MŽP, Praha, 1–24.
- ANONYMUS (2006): Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000
- CULEK, M. [ed.] a kol. (1995): Biogeografické členění České republiky, Enigma PRAHA.
- CULEK, M. [ed.] a kol. (2005): Biogeografické členění České republiky II. – AOPK ČR, Praha.
- ČÍŽEK, L., et alii (2015): Metodika péče o druhově bohaté (světlé) lesy (certifikovaná metodika). Entomologický ústav, Biologické centrum AV ČR, v. v. i.
- DEMEK, J. et al. (1987): Hory a nížiny-zeměpisný lexikon ČR. ACADEMIA Praha.
- DOSTÁL, J. (1958): Klíč k úplné květeně ČR. Československá akademie věd, Praha 1958
- DOSTÁLEK, J. & kol. (1999): Plán péče o přírodní památku Bažantnice v Satalicích na období 2000-2009. – Ms., 15 p. [depon. in OCP Magistrátu hl. m. Prahy, Praha]
- FARKAČ J., KRÁL D. (2000): Návrh na sledování organismů a managementu ve zvláště chráněných územích hlavního města Prahy. - Ms., uloženo na OOP Magistrátu hl. m. Prahy.
- GRULICH, V. (2012): Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. Preslia, 84(3): 631–645.
- GRULICH, V. a CHOBOT, K. (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. Příroda, 35: 1–178.
- HÁKOVÁ, A., KLAUDISOVÁ, A., SÁDLO, J., eds. (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. Planeta, Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2004, roč. XII, č. 8. ISSN 1213-3393.
- HEJCMAN, M., PAVLŮ, MLÁDEK, J., GAISLER, J (2006): Pastva jako prostředek údržby trvalých travních porostů v chráněných územích (Hejzman 2006)
- HEJCMAN, M., PAVLŮ, V. & KRAHULEC, F. (2002): Pastva hospodářských zvířat a její využití v ochranářské praxi. – Zpr. Čes. Bot. Společ., Praha, 37: 203-216.
- HORNÝ, R. et al. (1958): Geologická mapa
- CHYTRÝ, M. et al. (2001): Katalog biotopů České republiky: interpretační příručka k evropským programům Natura 2000 a Smaragd. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2001. ISBN 80-86064-55-7.
- CHYTRÝ, M., KUČERA, T., KOČÍ, M., GRULICH V., LUSTYK P. (eds) (2010): Katalog biotopů České republiky. 2. vydání, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, p. 445
- CHYTRÝ, M. (2007): Vegetace České republiky – 1. Travinná a keříčková vegetace, Academia.
- CHYTRÝ, M. (2009): Vegetace České republiky – 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace, Academia.
- CHYTRÝ, M. (2011): Vegetace České republiky – 3. Vodní a mokřadní vegetace, Academia.
- CHYTRÝ, M. (2013): Vegetace České republiky – 4. Lesní a křovinná vegetace, Academia.
- KORPEL Š., et. al. (1991): Pestovanie lesa. Příroda, Bratislava
- KRÁSA, A. (2015): Ochrana saproxylického hmyzu a opatření na jeho podporu: metodika AOPK ČR. – 1. vyd. – Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2015. – 156 s.
- KUBÁT K. [ed.] (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- KUBÍKOVÁ, J. (1983): Botanický inventarizační průzkum. SPR Bažantnice v Satalicích, CHPV Vinořský park. - Ms., 23 p. + mapa.
- KUBÍKOVÁ, J., LOŽEK, V., ŠPŘIŘAR, P. a kol. (2005): Chráněná území ČR 2, Praha. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, 2005.
- KUBÍKOVÁ, J., (1992): Vegetační poměry SPR Bažantnice v Satalicích a CHPV Vinořský park. – Natura Pragensis, 8: 203–214, Praha.
- KUBÍKOVÁ, J., SÁDLO, J., APPLOVÁ, I. & ŠPŘIŘAR, P., 1998: [botanická část průzkumů CHÚ Prahy]. – In: MAKÁSEK I. [ed.]: Přírodovědecké průzkumy CHÚ Prahy. – Ms. [depon. in OOP Magistrátu hl. m. Prahy, Praha]
- Květena České republiky:
- HEJNÝ, S. & SLÁVÍK B. [eds] (1988): Květena České socialistické republiky. – Vol. 1., Academia, Praha.

- HEJNÝ, S. & SLAVÍK B. [eds] (1990, 1992): Květena České republiky. – Vols 2, 3., Academia, Praha.
- SLAVÍK, B. [ed.] (1995-2000): Květena České republiky. – Vols 4-6., Academia, Praha.
- SLAVÍK, B. & ŠTĚPÁNKOVÁ, J. [eds] (2004): Květena České republiky. – Vol. 7., Academia, Praha.
- ŠTĚPÁNKOVÁ, J., CHRTEK, J. jun. & KAPLAN, Z. [eds] (2010): Květena České republiky. – Vol. 8., Academia, Praha.
- MARHOUL, P., TUROŇOVÁ, D. (2007): Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000. AOPK 2007
- MATĚJKA K. (2016): Katalog péstebních opatření pro zvýšení biodiverzity lesů v chráněných územích. VÚHLM
- MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V. (1999): Péče o chráněná území, I. AOPK Praha 1999, 1-32
- MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V. (1999): Péče o chráněná území, II. AOPK Praha 1999, 1-32
- MIKYŠKA et al. (1968): Geobotanická mapa ČSSR 1. České země.- Praha
- MORAVEC, J. et al. (1995): Rostlinná společenstva ČR a jejich ohrožení. - Severočeská příroda, Litoměřice, 206 pp. ACADEMIA Praha.
- MORAVEC J., NEUHÄUSL R. et al. (1992): Přirozená vegetace hl. m. Prahy a její rekonstrukční mapa. – Academia, Praha.
- NEUHÄUSLOVÁ, Z. a kol. (1968): Mapa potenciální přirozené vegetace
- NEUHÄUSLOVÁ, Z., MORAVEC, J. (1998): „Mapa potenciální přirozené vegetace ČR“, ACADEMIA Praha.
- POLENO, Z., VACEK, S. (2011): Pěstování lesů I. – Ekologické základy pěstování lesů
- POLENO, Z., VACEK, S. (2007): Pěstování lesů II. – Teoretická východiska pěstování lesů
- POLENO, Z., VACEK, S. (2009): Pěstování lesů III. – Praktické postupy pěstování lesů
- PRŮŠA, E. (2001): Pěstování lesů na typologických základech. Lesnická práce: 1-593
- SALVIA o. s. (2009): Plán péče o PP Bažantnice v Satalicích [depon. in OCP Magistrát hl. m. Prahy, Praha]
- SKALICKÝ, V., (1985): Květena Prahy v minulosti a současnosti. – In: Kubíková, J. [red.], Staletá PRAHA 15: 73-92.
- SCHNEIDER, J. (2012): Entomologický průzkum a návrh managementu lokalit: Přírodní památka Bažantnice v Satalicích a jírovcové aleje mezi PP Bažantnice v Satalicích a PR Víněšský park. OCP MHMP
- ŠPRYŇAR, P., MAREK, M. et al. (2000): Květena pražských chráněných území. – Praha.
- VALEŠOVÁ, H., (1981): Inventarizační průzkum SPR Bažantnice v Satalicích – lesní půdní fond. – Ms. [depon. in Knihovna AOPK ČR, Praha]
- VÁVRA, J. (2004): Klasifikace zvláště chráněných území Prahy na základě rozboru jejich motýlí fauny. – Natura Pragensis 16, Studie o přírodě Prahy: 1–188.
- VESELÝ, P. (2002): Střevlíkovití brouci Prahy (Coleoptera: Carabidae). (Die Laufkäfer Prags (Coleoptera: Carabidae)). Praha, 167 pp + CD (in Czech and German, English abstract).
- VÍTKOVÁ, M. (2014): Management akátových porostů. Životné prostredie, 2014, 48, 2, p. 81–87.
- VLČEK, V. et al. (1984): Zeměpisný lexikon ČSR Vodní toky a nádrže, Academia 1984.
- VRŠKA, T., HORT, L., ADAM, D. et al. (2017): Metodika stanovení přirozenosti lesů v ČR. Sylva Taroucy 2017
- ZAVADIL, V., SÁDLO, J., VOJAR, J. (2011): Biotopy našich obojživelníků a jejich management. AOPK ČR
- ZIEGLEROVÁ (2008): Monitoring netopýrů na území Prahy

Web:

- Ústřední seznam přírody (ÚSOP): <http://drusop.nature.cz/portal>
- ČÚZK Nahlížení do katastru nemovitostí: <https://nahlizeniidokn.cuzk.cz>
- Portál NATURA 2000: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>
- Mapový portál AOPK ČR: <http://webgis.nature.cz/mapomat>
- Mapový portál ÚHÚL: <http://geoportal.uhul.cz/OpriMap> a <http://geoportal.uhul.cz/mapy/mapylho.html>
- LHO – lesní hospodářské osnovy: http://eagri.cz/public/app/uhul/ds_lho
- ENVIS – informační servis o životním prostředí v Praze: [http://envis.praha-mesto.cz/\(zhqxt055zgjiuqtqfplo4rt\)/default.aspx?ido=4590&sh=1768601381](http://envis.praha-mesto.cz/(zhqxt055zgjiuqtqfplo4rt)/default.aspx?ido=4590&sh=1768601381)
- GIS data hranic chráněných území:
- data poskytnutá OCP MHMP
  - https://gis-aopkcr.opendata.arcgis.com/datasets/91b1bb5621ae40a58dfddcc4550e147a_2?geometry=-2.636%2C47.231%2C33.905%2C52.197

Konzultace, ústní sdělení:

- Ing. Jiří Rom, OCP MHMP
- Ing. Martin Čížek, OCP MHMP

4.3 Seznam používaných zkratk

Zkratky dřevin (DB, KL, OS, JIV...) použité v tabulkách a v textu odpovídají příloze č.4 k vyhlášce Mze č. 84/1996 Sb. o lesním hospodářském plánování.

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny
JPRL – jednotka prostorového rozdělení lesa
IUCN – Mezinárodní svaz ochrany přírody a přírodních zdrojů (*International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources*)

LHP – lesní hospodářský plán
KN – katastr nemovitostí
MO – místní organizace
MŽP – Ministerstvo životního prostředí ČR
OP – ochranné pásmo

OCF MHMP (dříve OOP MHMP) – Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy
PDS – dřeviny přirozené dřevinné skladby
PR – přírodní rezervace
PP – přírodní památka
SLT – skupina lesních typů

ÚSES – územní systém ekologické stability
ÚSOP – Ústřední seznam přírody
ZCHD – zvláště chráněné druhy
ZCHÚ, CHÚ – zvláště chráněné území

V tabulce rámcových směrnic péče o les:

Hospodářský způsob a obnovní seče:

- a) Podrovní
PP – velkoplošná clonná seč (širší jak dvojnásobek prům. výšky porostu)
P – maloplošná clonná seč (šířka menší jak dvojnásobek prům. výšky porostu)
– skupinová seč clonná (zakládají se skupiny uvnitř porostů)
- b) Holosečný
HH – holosečný: velkoplošná holá seč (širší jak dvojnásobek prům. výšky porostu)
H – holosečný: maloplošná holá seč (do 1 ha; šířka menší jak dvojnásobek prům. výšky porostu)
– skupinová seč holá (kotlíková seč; šířka menší jak dvojnásobek prům. výšky porostu)
- c) N – násečný (okrajová seč)
- d) V – výběrná seč
– jednotlivě výběrná seč (těžba jednotlivých stromů)
– skupinovitě výběrná seč (skupinovitá obnova; těžba skupin stromů)
- e) Kombinované obnovní postupy
– skupinovitá seč clonná (kombinace skupinové clonné seče s okrajovou obrubnou sečí)
– skupinovitá seč holá (kombinace skupinové holé seče [kotlíkové] s okrajovou obrubnou sečí)

předsunuté skupiny nebo úzké pruhy:

p – clonný
n – násečný

f – fyzický věk porostu

4.4 Plán péče zpracoval

Ing. Václav Kohlík

– samostatný specialista v oblasti ochrany přírody; e-mail: keptn@seznam.cz

RNDr. Milan Řezáč, Ph.D.

– zoolog a botanik; vědecký pracovník Výzk. ústavu rostlinné výroby, Praha-Ruzyně

Vypracováno v r. 2020; aktuální terénní šetření a průzkumy v průběhu roku 2020.

[Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon)]

5. PŘÍLOHY

Tabulky:

- Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich** (Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2)
- Seznam druhů cévnatých rostlin zaznamenaných v PP Bažantnice v Satalicích v roce 2020

Mapy:

- Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
- Příloha M3 – **Lesnická mapa typologická**
- Příloha M4 – **Lesnická mapa porostní/obrysová**

Vrstvy:

- Příloha V1 – Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje.

PŘÍLOHA: TABULKA T₁ (k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2) – „POPIS LESNÍCH POROSTŮ A VÝČET PLÁNOVANÝCH ZÁSAHŮ V NICH“

označení JPRL		výměra dílčí plochy (0,00 ha)	SLT	zastoupení SLT (%)	číslo rám. směrnice / porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	věk	doporučený zásah	naléhavost	poznámka
171C1		0,96	1H3	100	1	DBZ	75	1–4	Dle potřeby provádět dosadby. Ochrana proti buření a případně zvěři. Silně redukovat/likvidovat nálety jasanu a javorů. Podpora JL. Vybrané výstavky DB ponechávat na dožití.	1	
						LP	15				
						BK	15				
						JS	+				
						JL	+				
171C2		0,54	1H3	100	1	BK	60	4–6	Dle potřeby provádět dosadby (případná ochrana proti buření, zvěři). Redukovat nálety jasanu a javorů. Podpora vtroušených JL, HB. Odstraňovat vtroušený DBC. Vybrané výstavky DB ponechávat na dožití	1	
						DBZ	30				
						LP	10				
						JV	5				
						JS	5				
171C3		0,37	1H3	100	1	DBZ	98	7–10	Redukovat nálety jasanu a javorů. Vybrané výstavky DB ponechávat na dožití	1	
						TR	5				
171C 04/05 (13,61 ha)	etáž 4	4,54	1H3	100	1	KL	40	54	Maloplošnými obnovnými prvky [0,15–0,2(0,3) ha] a jednotlivým výběrem porosty postupně obnovovat (zaměřit se na redukcí jasanu a javorů včetně jejich nárostů) s následnou umělou obnovou dřevinami PDS. Podporovat etážovitost – uvolňování spodního patra DB. Ponechávat výstavky zvláště dubu (vybrané výstavky ponechávat na dožití)	1	Velmi husté nárosty javorů a jasanu, husté keřové patro. Místy pámelník
						JV	40				
						JS	10				
						DBZ	10				
	etáž 5	9,07				JS	61	150–200 (220)			
						DBZ	25				
						KL	10				
						JV	3				
nové obnovní prvky nezanesené v porostní mapě									Dle potřeby provádět dosadby DB, HB, LP, břek, hrušeň, jabloň. Ochrana proti buření a případně zvěři. Silně redukovat/likvidovat nálety jasanu a javorů	1	

naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
  2. stupeň – zásah vhodný
  3. stupeň – zásah odložitelný
- obnovní těžba či rekonstrukce
- výchovný zásah
- bez zásahu či pouze zdravotní výběr
- porosty ponechané samovolnému vývoji v dlouhodobém horizontu

Hodnocení přirozenosti lesních porostů:

a) přirozené lesy

- 1 – Les původní (prales)
- 2 – Les přírodní
- 3a – Les přírodě blízký
- 3b – Les přírodě blízký
- 3c – Les přírodě blízký

b) ostatní lesy

4 – Les nově ponechaný samovolnému vývoji

5 – Les významný pro biodiverzitu

6 – les produkční/stanovištně původní

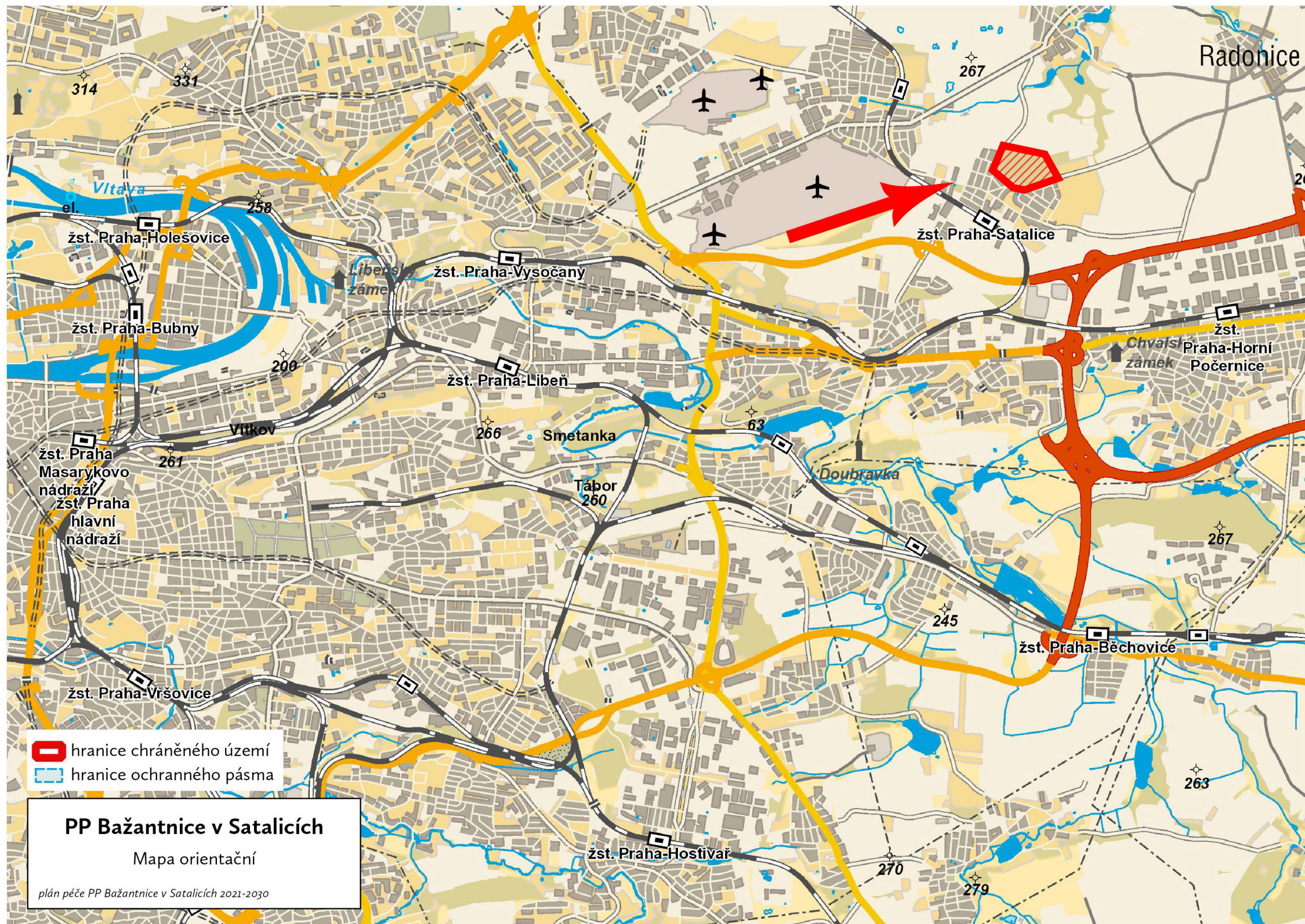
7 – Les nepůvodní

SV – Lesní porosty ve stavu samovolného vývoje (samovolný vývoj)

SEZNAM DRUHŮ CÉVNATÝCH ROSTLIN ZAZNAMENANÝCH V PP BAŽANTNICE V SATALICÍCH V ROCE 2020

(terénní šetření k plánu péče; RNDr. Milan Řezáč, Ph.D.)

<i>Abies alba</i>	<i>Euonymus europaeus</i>	<i>Potentilla reptans</i>
<i>Acer platanooides</i>	<i>Fagus sylvatica</i>	<i>Prunella vulgaris</i>
<i>Acer pseudoplatanus</i>	<i>Fallopia convolvulus</i>	<i>Prunus padus</i>
<i>Achillea millefolium</i>	<i>Festuca gigantea</i>	<i>Quercus robur</i>
<i>Aegopodium podagraria</i>	<i>Fragaria vesca</i>	<i>Ranunculus repens</i>
<i>Ailanthus altissima</i>	<i>Fraxinus excelsior</i>	<i>Ribes uva-crispa</i>
<i>Alchemilla vulgaris</i>	<i>Gagea minima</i>	<i>Rubus caesius</i>
<i>Anthriscus sylvestris</i>	<i>Galeobdolon argentatum</i>	<i>Rubus fruticosus agg.</i>
<i>Arctium lappa</i>	<i>Galeopsis tetrahit</i>	<i>Rubus idaeus</i>
<i>Arctium tomentosum</i>	<i>Galinsoga quadriradiata</i>	<i>Rumex obtusifolius</i>
<i>Artemisia vulgaris</i>	<i>Galium aparine</i>	<i>Sambucus nigra</i>
<i>Ajuga reptans</i>	<i>Geranium pratense</i>	<i>Scrophularia nodosa</i>
<i>Ballota nigra</i>	<i>Geranium robertianum</i>	<i>Securigera varia</i>
<i>Bellis perennis</i>	<i>Geum urbanum</i>	<i>Setaria viridis</i>
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	<i>Hedera helix</i>	<i>Silene latifolia</i>
<i>Calamagrostis epigejos</i>	<i>Heracleum sphondylium</i>	<i>Sisymbrium loeselii</i>
<i>Campanula trachelium</i>	<i>Hordeum murinum</i>	<i>Solanum nigrum</i>
<i>Carex sylvatica</i>	<i>Hypericum perforatum</i>	<i>Solidago canadensis</i>
<i>Carpinus betulus</i>	<i>Impatiens parviflora</i>	<i>Sonchus asper</i>
<i>Cerasus avium</i>	<i>Juglans regia</i>	<i>Stachys sylvatica</i>
<i>Chaerophyllum temulum</i>	<i>Juncus tenuis</i>	<i>Stellaria nemorum</i>
<i>Chelidonium majus</i>	<i>Lactuca serriola</i>	<i>Stipa tenuissima</i>
<i>Chenopodium album</i>	<i>Lamium album</i>	<i>Symphytum officinale</i>
<i>Circaea lutetiana</i>	<i>Lapsana communis</i>	<i>Taraxacum sect. Ruderalia</i>
<i>Cirsium arvense</i>	<i>Lavatera thuringiaca</i>	<i>Tilia cordata</i>
<i>Cirsium vulgare</i>	<i>Lolium perenne</i>	<i>Tripleurospermum inodorum</i>
<i>Clematis vitalba</i>	<i>Lonicera tatarica</i>	<i>Trifolium repens</i>
<i>Conyza canadensis</i>	<i>Lysimachia nummularia</i>	<i>Ulmus glabra</i>
<i>Corylus avellana</i>	<i>Myosoton aquaticum</i>	<i>Urtica dioica</i>
<i>Crataegus sp.</i>	<i>Oxalis dillenii</i>	<i>Verbascum thapsus</i>
<i>Crepis biennis</i>	<i>Persicaria lapathifolia</i>	<i>Verbena officinalis</i>
<i>Crepis foetida</i>	<i>Picris hieracioides</i>	<i>Vinca minor</i>
<i>Dactylis glomerata</i>	<i>Plantago major</i>	<i>Viola arvensis</i>
<i>Deschampsia cespitosa</i>	<i>Poa annua</i>	<i>Viola odorata</i>
<i>Echinochloa crus-galli</i>	<i>Polygonatum multiflorum</i>	
<i>Erigeron annuus</i>	<i>Polygonum aviculare</i>	

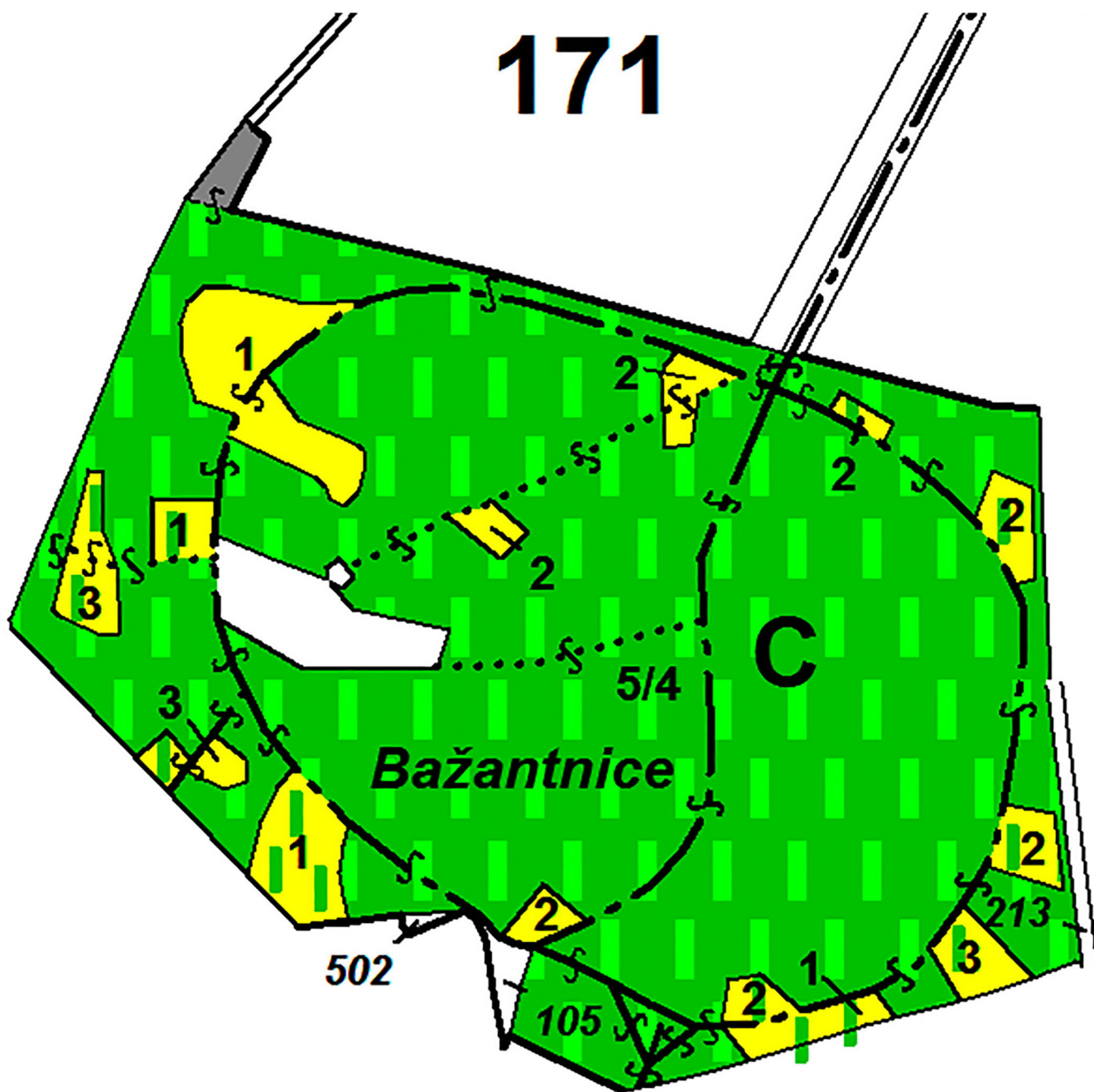
- hranice chráněného území
- hranice ochranného pásma

PP Bažantnice v Satalicích

Lesnická mapa typologická

Plán péče PP Bažantnice v Satalicích 2021-2030

171

PP Bažantnice v Satalicích

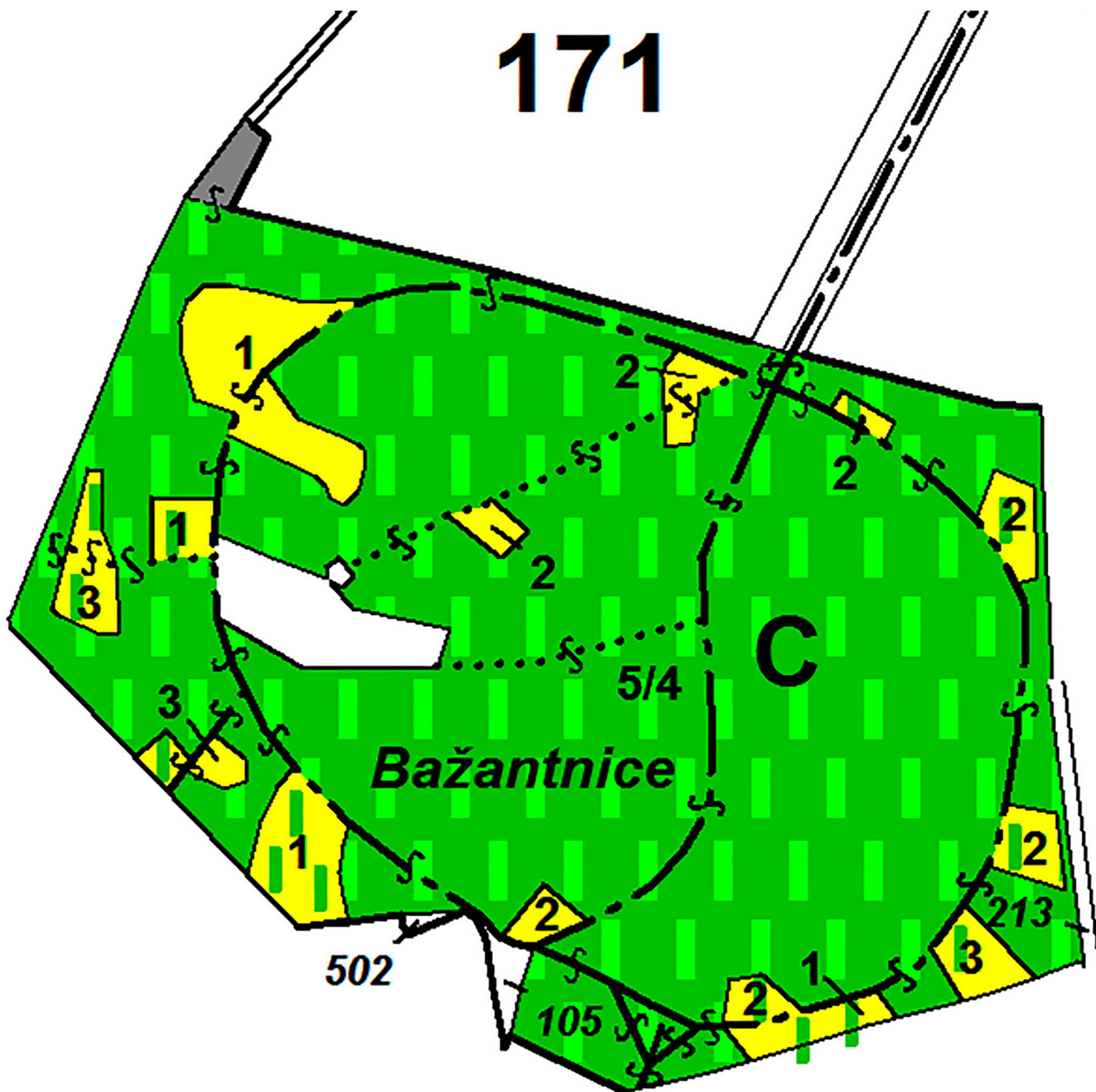
Mapa lesnická porostní

plán péče PP Bažantnice v Satalicích 2021-2030

171

PP Bažantnice v Satalicích

Mapa lesnická porostní

plán péče PP Bažantnice v Satalicích 2021-2030